

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra. . . . I kor. Egy hóra. . . I kor. 50 HLL.
Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felolós szerkesztő:
MEGEDŐS LORÁNT.
Kiadók és lap tulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Placc-utca 47. és 48. szám.

A Kuria elnöke.

Debreczen, szeptember 25.

Amint mai számunkban előre jeleztük, Günther Antal igazságügyminiszter nem várta be, hogy az összkormányval egyetemben mentessék föl állásától. Günther ugyanis azt akarja, hogy még ez a kormány, a koalíciós miniszterium ültesse bele őt a Kuria elnöki székébe, miután ezt a nagyon kellemetlen szerepet a világ semmiféle kormánya sem vállalná. Ma tényleg megjelent a hivatalos lapban a következő két királyi kézirat:

Kedves Günther! Magyar miniszterelnököm előterjesztésére Önt saját kérelmére igazságügyminiszteri állásától, ezen minőségben teljesített hű és buzgó szolgálatainak teljes elismerése mellett kegyelemben felmentem.

Kelt Bécsben, 1909. évi szeptember 23 án.

FERENCZ JÓZSEF s. k.
Wekerle Sándor s. k.

Kedves Wekerle! Előterjesztésére Önt a magyar igazságügyminiszterium ideiglenes vezetésével ezennel megbízom.

Kelt Bécsben, 1909. évi szeptember hó 23-án.

FERENCZ JÓZSEF s. k.
Wekerle Sándor s. k.

Esti violák . . .

Irta: **Salgó Margit.**

Igazán nem tudom, hogy kezdjem a regényem, hát így fogom kezdeni:

"Volt egyszer egy leány. . ."

Ugy e bár ismeri mindenki az esti violát, tudják, hogy ez nappal olyan, mint a száraz kóró, meg sem nézi senki, este pedig kinyílik, halványrózsaszínű szirmai kitarja s olyan kábitóan édes illata van, mint a legfinomabb parfümnek. Egy estén át aztán virágozik és hajnalban meghal.

Ilyen esti viola volt az a kis hölgy, akinek életéről akarok egy pár sort írni. Ez élt egy hosszú leányéletet át, férjhez ment s mikor már lekészült mondani arról, hogy valaha boldog is legyen, akkor tudta meg, hogy szeret. Remény és kétség közt növekszik ez a forró ideális szerelem s miután nem tud magának más szabadulási utat találni, egy csomó tubarózsával és esti violával megmérgezi magát. Odaállítja a csokort ágya mellé és így hal meg reggelig.

Ena mozdulatlanul ült a gyorsvonat kocsijában, hidegen nézett ki az elmaradozó tájon, olykor egy-egy semmitmondó tekintettel végignézte az urát. Az ő ujdonsült urát. Mintha nem is nászutra, hanem valami délvidéki kirándulásra mennének.

Rajtuk kívül még egy idegen férfi ült a szakaszban. Egy olyanféle arcú és alakú férfi, akiről úgy szokott nyilatkozni az ismeretlen: „Milyen derék ember lehet.”

A vonásai között volt valami megnyerő, bizalomgerjesztő s ahogyan nézett, szinte kérte, simogatta tekintetével az embert.

Egynéhányszor végignézte az asszonykát, aztán újságolvasásba merült.

A férj pedig hol piros, hol halottszíni volt az izgalomtól. Szinte rugta a szemével az idegent a szakaszból. Éhes, mohó tekintet vetett Enára, de arról úgy leslkoltak ezek a perzselő lángnyelvek, mint az acélról a puskagolyó.

Igy folytatták az utat. A vonat tovább siklott a pályán, az idő telt, a szakaszban elviselhetetlen volt a csend s az unalom, míg végre az idegenek megbarátkoztak.

És, mint tetszik tudni, hogy van ez ilyenkor, kisül, hogy egy helyre mennek, az idegen ur felajánlotta szolgálatait, a fiatal félszeg házapár szívesen veszi stb. stb.

Kés este volt, mikor Velencébe értek.

A koalíciós kormány tehát már a legfőbb birói méltóságot is fölhasználta politikai „érdemek” jutalmazására. Angolországban, amelynek alkotmányjogi intézményeit éppen a koalíciók szeretik párhuzamba vonni a mieinkkel, ilyesmi nem történhetik meg. Nálunk sem történt eddig ilyesmi. Nem, még a szabadelvű rezsim alatt sem, amelyet pedig korrupciónak szidtak a mai nemzetvezérek. Abban a rendszerben tényleg volt elég korrupció, de a klerikalizmust távol tudta tartani a közjogi intézményektől. Igaz, annak a rezsimnek Apponyi nagy ellensége volt, Günther pedig Apponyinak kebelbarátja.

Az önálló bankért. Letenyéről jelentik: A letenyei függetlenségi és negyvennyolcas párt tegnapelőtt Letenyén dr. Csempész Kálmán pártelnök elnöklétével népes értekezletet tartott, amelyen elhatározták, hogy követelik az önálló bank felállítását és kimondták, hogy a legerélyesebben támadják meg a kormányt és sürgetni fogják a már oly sokszor és régen megígért önálló banknak mielőbbi felállítását. Elhatározták tovább, hogy a szeptember 26-án Nagykanizsán tartandó népgyűlésre nagy küldöttséget menesztenek s hogy egy függetlenségi kört alakítsanak.

Itt meg akartak pihenni s pár nap múlva tovautazni Olaszország felé.

Hárman együtt járták be a lámpák piszkos városát, együtt futottak egy késő sötét éjjel a Grand Canal mellett, mikor egy pár részeg talián nekik akart rohanni. Együtt gondoláztak a csendes vizen, s együtt lubickoltak a Lídón a langyos tengerben.

Szinte különös volt nézni azt a három embert, a nászutazó párt s a harmadikat.

Az a harmadik pedig, az mindig valami megindult mosolylyal nézte az asszonykát. A szemében semmi vágyódás féle, szerelem féle nem volt. Inkább valam jószágos apai mosoly sugárzott ki szeméből.

A férj? no arról ne is beszéljünk. Ha valamit megakarunk róla említeni az csak az lehet, hogy rengeteg párbaja volt. Igen, Ottó ebben gurmand volt, egy valóságos felisten.

Amikor az utolsó nap járták Velence aszfaltját, csodaszép alkony volt. Mintha csak a nap szerződötve lett volna erre a tavaszutói alkonyatra, olyan fanta sztikus szíveket produkált. A tenger simán, derdítlen, titokzatosan mosolygott, s a végtelen vizen úgy ringott a sok fekete bárka, mint megannyi halálfejű pillangó.

Kobrak

czipők raktárában
meglepő szép ujdonságok érkeztek

Alügyészi állás a vármegyén.

A székház építésének ügye.

Az állandó-választmány üléséből.

Hajduvármegye állandó választmánya ma délelőtt ülést tartott, melyen a 27-én tartandó közgyűlés tárgyait készítette elő és látta el javaslattal. Érdekes az állandó-választmány ama javaslata, hogy alügyészi állást szervezzen a vármegyén. A szűkeglet indokoltá teszi az új állás kresálását. Napirendre kerül a vármegyei székház építésének az ügye is, melyben az állandó választmány újabb javaslattal lép a közgyűlés elé.

Az ülésről szóló tudósításunk itt következik:

Az ülésen Weszprémy Zoltán főispán elnökölt. Jelen voltak: Kovács Gyula alispán, Czeglédy Mihály dr. t. főügyész, Pénzes Sándor, Latinovits Mihály, Pákozdy Sándor, dr. Nábráczky Béla, Erősey Gyula.

A belügyminiszter a vármegye azon határozatát, melylyel a cselédügyekben való biráskodást a községi elöljáróságokra ruházza, nem hagyta jóvá, hanem a fősolgabírók hatáskörébe utalja. A választmány javasolja, hogy a fősolgabírók erről értesítsenek.

Hajdumegye 1910. évi költségvetését ajánlja a választmány elfogadásra. Tekintettel arra, hogy Czeglédy Mihály t. főügyész esztendő óta egyedül intézi a vármegye jogügyeit, a nap nap után szaporodó munka megkívánja egy alügyészi állás szervezését. A választmány javasolja, hogy ez az állás szerveztessék 2600 korona fizetéssel és 800 korona lakpénzzel. A költségvetés ellen a közhirretétel alkalmával nem adtak be kifogásokat s így felterjesztik jóváhagyás céljából a belügyminiszterhez.

A mai ülésnek egyik legfontosabb tárgya volt a székház ügyében Debreczen város és a vármegye között felmerült konfliktus elintézése. Debreczen városa legutóbbi közgyűlésén választott Hajdumegyének a korlátozási jog törlésére nézve. Kikötötte, hogy

amennyiben a vármegye megszűnnék létezni, úgy a székház telkének értékét tartozik készpénzben záros határidő alatt megfizetni. Ezt szerződésbe foglalják s a telekkönyvbe is feljegyzik. Debreczen határozatára a vármegye állandó választmánya azt a javaslatot terjeszti a közgyűlés elé, hogy irjanak át a városhoz, hogy elégedjék meg Debreczen a szerződésben biztosítandó jogokkal s a telekkönyvi feljegyzéstől tekintsen el.

Majd foglalkozott az állandó választmány a vármegyei gyámpénztár és az egyes alapok készpénz feltelegésének a vármegyei bankokban való elhelyezésével. Batétet kapnak a szoboszlói, bősörményi, nánási, kabai, dorogi, b.-ujvárosi takarékpénztárak és a debreceni első takarékpénztár.

A tiszai hajózás ügyében azt javasolja az állandó választmány a közgyűlésnek, hogy a megalakítandó hajózási részvénytársaságba részvényesnek lépjen be a vármegye.

Méhány kisebb jelentőségű ügyet tárgyalta még a választmány, ami után az ülés véget ért.

Ezer lelkész Debreczenben.

Az ORLE. kongresszusának programja.

Néhány nap mulva több, mint ezer református lelkész érkezik az ország minden tájékról Debreczenbe, hogy három napon át tartó tartalmas kongresszusukon tárgyalják meg ügyeiket. A református lelkész-tábornak eme nagy gyülekezése ünneppel jelent Debreczen városának. A kálvinista Róma öskollégiumának kapuit emberöltő óta hagyják el azok az ifjak, akik, mint meglelt emberek helyezkednek el az ország minden részében, hogy Kálvinnak tiszta igéit hirdessék a népnek. A református hitnek eme tiszteletreméltó szolgálói jórészt ebben a városban éltek le ifjúságuknak legszebb éveit, ennek a városnak falai között szívták magukba a vallásosság és haza szeretet szin-

tiszta levegőjét. Most, egyik-másika, talán évtizedek után tér be, a kongresszus alkalmával Debreczen városába.

Az Országos Református Lelkész Egyetnek kongressusa szeptember 28-án kezdődik s az ezen a napon megérkező lelkész-tábor tulajdonképpen a városnak a polgárságnak vendége. Méltó tehát a kálvinista Róma minden polgárához, ha az istennek szolgálit ezen a napon testvéri szeretettel fogadják és üdvözlők. Akinek meleg rokonérzése csak egy parányi súlyt fektet arra, hogy az ország minden részéből ideseregleg ezer református lelkész jól érezze magát Debreczen városában, az segítse, támogassa az ORLE. vezetőségének nagy munkáját. Tekintsenek el egy-két napra a mindig kijáró kényelemtől s fogadják szerető otthonukba a vendég-lelkészeket.

Ha minden más, talán sokkal kevésbé eszmei gyülekezésnek megadja ez a város és polgársága a külső keretet, úgy az ezer református lelkész bizonyosan illő pompával fogja fogadni. A vendéglátásnak melegsége hagyjon nyomot ezen a napon a város népén is. Lobogózza. diszitse föl házait, ablakait szeptember 27-ére, hogy a lelkész-sereg olyan impressziókkal szívében lássa ismét vizsont Debreczen, amely méltó ehhez a városhoz és annak polgáraihoz.

A három napos kongresszus teljes, részletes programja itt következik:

Szept. 28. D. u. 4 órakor választmányi gyűlés Hajduvármegye székházának tanácstermében Este 8 órakor ismerkedési estély az „Arany Bika” vendéglőben.

Szept. 29. A) Reggel 8 órakor ünnepélyes istentisztelet a „Nagytemplom”-ban. Az egyházi beszédet Kiss József alelnök tartja. Az istentisztelet rondje:

1. kezdő ének. (Jövel szentlélek Ur Isten)

Ottó egy halaszthatatlan ügyben bossánatot kérve, elszaladt s Ena egyedül maradt a harmadikkal, tisztességes nevén Makra Pistával.

Ena mozdulatlanul ült a parton, ernyőjével közönyösen ütögette a kavicsot s kagylót. A férfi pedtg féloldalt ülve, egyik kezével fejét t masztva, kíváncsian nézegette a kis szobor-asszonyt.

— Mondja, kezdte csendesesen, megsemm mozdulva, mondja Ena, szereti maga az urát?

Az asszonyka felnézett, egy kissé megriadt, de aztán hamar leküzdve zavarát, hidegen vállaltvont.

— Szeretem . . . felelte, s azzal lesütött szemekkel tovább ütögette a parti tárgyakat.

— En nem hiszem, mondotta meggyőződéssel Pista.

— Arról én nem tehetek.

— Már hogyne tehetne! Bizonyítsa be, hogy szereti. Egy asszony, aki az urát szereti, az nem így bánik vele a nászúton.

Ena felnézett. Szemei szinte belefuródtak a férfi szemébe. Olyan hideg volt a tekintete, mint egy halotté és azért mégis érdekes volt nagyon.

— Kínozni akar? kérdezte, akkor csak folytassa.

A férfi megilletődött.

— En? kínozni? Ugyan kedves kis lányom. Ifát vissza is vontam, amit mondtam. Csak tudja, az mégis kissé fura, hogy egy szép, gazdag leány férjhez menjen minden szerelem, szeretet, vágyódás és ami fő, kedv nélkül.

Ena felnézett az ég felé. Mintha sóhajtott volna.

— En? En? hát férjhez mentem és pontum. Akárkihez mentem volna, az nekem mindegy. En egyformán szeretek mindenkit, azaz hogy egyformán nem szeretek senkit. Engem az Uristen nem a szerelemre teremtett.

— Az nem lehet. Minden asszony a szerelemre van teremtve.

— En nem, — s megrázta a fejét, az én szerveim közül ki lett a szív felejtve. En férjhez mentem, mert az minden lány-nak a sorsa.

— Pedig ne higgye, hogy maga nem fog szeretni Ena. Maga még nem találta meg azt, akit szeretni kell, mert arra van teremtve. De el fog jönni, majd meglátja, hogy el fog jönni. Egyszer csak elkezd a verseket olvasni, érdeklődni fog a szerencsétlen szerelmesek iránt és érzelgős regényeket kezd olvasni. Zongorázni csak bána 103 népdalokat fog és szeszélyes, tulérzőkeny szinte ideges lesz, ha férjét látja. Majd meglátja. Aztán ha olvas vagy be-

szélnek magához, nem érti meg a század-részt sem annak, amit magához beszélnek, át fog olvasni egy egész regényt és nem tudja majd, miről szól az egész tulajdonképpen. Majd meglátja.

Ena már nem mosolygott. Merengve hajolt előre és belenézett kristálytisza szemével a férfi bársonyos szemébe. Egy pillanatra összekapcsolódott a tekintetük, aztán az asszony lassan megszólalt:

— Magának nagy praxszisa lehet a szerelemben?

— No nem dicsekszem véle, de sokat szerettem és sokan szerettek. Aztán az élet hosszu . . .

— És, folytatta halkabban az asszony, nagyon tudott szeretni . . .

A férfi legyintett a kezével.

— Nem bolygatom a multat. A halottakat hagyjuk pihenni.

Azzal odanyult az asszony mellesokrához s Ena szó nélkül huzott ki belőle egy hatalmas kameliát, oda tűzve sajátkezűleg a férfi kabátjára.

Aztán lassan ballagva elindultak lefelé a tengerparton. Az alkony hűvös szele borzongatta az asszonyka vállait, de ő észre sem vette. Arra gondolt, hogy a mellette merő férfit sokan szerették és ő is sokat szeretett.

(Folytatjuk.)

KALAP feltűnő szépválasztékban
:: Frank Testvéreknel.

2. Közének. („Az Urnak irgalmát“ dalamára.)

Világosság atyja ki szóltál azokban,
A Lelkessel fölment reformátorokban,
Mídon veszendőben volt a világ bűn miatt:
A lelki világnak Napjau adad Fiad;
Vár lelkünk, hogy e Nap áldását áraszd ki rá,
S tégy minket e Napnak fénylő sugárává.

3. Karének a főiskolai énekkartól:

4. Ima.

5. Egyházi beszéd.

6. Uri ima.

7. Megáldás.

8. Közének. („Az Ur irgalmát“ dalamára.)

Add Atyánk! — szeretet lakozzék közöttünk,
Kik Kálvinnal a Te zászlód alá jöttünk.
Lásza az igazat vizsgáló okosságunk.
S légyünk mi: a semmik, Általad erős nagyok,
Nemes harcainkban Veled diadalmasok!

B) 9 óraker közgyűlés a „Kistemplom“ ban. 1. Elnöki megnyitó. 2. Tagok számba vétele. 3. Távollévők igazolása. 4. Kálvin emlékbeszéd. Dr. Erőss Lajos. 5. Kálvin óda Szuhay Benedek. 6. Titkári jelentés. Dr. Ferenczy Gyula. 7. Jelentés a számadásról. 8. Alapszabályunk. Szondy Géza. 9. Szellemi képzésünk hiányai: a) a Szocialis ismeretek terén. Dr. Kovács István; b) a theol. tudományok terén (a lelkészi vizsgák reformjával kapcsolatban). Veress Jenő. 10. 1848. évi XX. t.-c. végrehajtása. Nagy István. 12. Lelkészek fizetésrendezése. Dr. Székely József. 13. A református lelkész helyzete és munkája a XX. század társadalmában. Sütő Kálmán. 14. Egyház alkotmányunk hiányai és reformja. Dr. Szakács Albert. 15. Lelkészarvák kálvineuma. Balla Endre. 16. Öry Tamás indítványa a kultusz reformjáról. Csiky Lajos. 17. Anyagi forrásaink. Nagy Vince. 18. Egyesületi lap és krajeáros ujság. Csia Kálmán. 19. Keresztyén ifjúsági egyesületek. — Kónya Gábor. 20. A vallásánítás méltányos díjazása az állami iskolákban és a ref. lelkészek vasuti féljegy-kezdvezméye. Kovács Ákos. 21. Papi egyenruha. 22. MPIT. kérvénye. 23. Barsi Sándor indítványa. (Kongrua.) 24. Pótyá János indítványa a jelvényről. 25. Könyv ajánlások.

Délután 3 óraker közebéd az „Arany Bika“ vendéglőben.

Délután 5 óraker Bocskay István szobrának megkoszorúzása. Dr. Tüdős István alelnök. A gályarobok emlékoszlopának megkoszorúzása. Nagy Vince.

Este fél 6 órától 7-ig belmisszió estély a főiskola dísztermében. A belmisszió estély sorrendje: 1. Karének. Előadja a ref. leánynevelő intézet énekkara, Toth Lajos vezetése mellett. 2. Rövid megnyitót és fohászt mond Uray Sándor debreceni lelkész. 3. A Krisztusban való élet boldogsága és kötelei ségei. Irta és felolvassa: Vargha Gyuláné a budapesti Bethánia-egylet választmányi tagja. 4. „Magyarok köszöntője a genfi Kálvin-ünnepen“ — és egyéb költeményeket olvas: dr. Lampert Géza. 5. A Filadelfia-diakonissza-egyletről s a Bethesda-kórház megvételéről előadást tart dr. Szabó Aladár budapesti lelkész, a Filadelfia-egylet elnöke. 6. Karének. Előadja a főiskolai énekkar, Mácsay Sándor vezetése mellett.

Az egyetlen magyar református kórház, a „Bethesda“ megvételére való adakozásra szeretettel kéri az elnökség az ünnepélyen résztvevőket. E célra a terem ajtajában perselyek lesznek kitéve.

Este fél 8 óraker díszelőadás a városi színházban.

Szept. 30-án 9 óraker a közgyűlés folytatása a „Kistemplom“ ban.

Az egyesület elnöke folkéri lelkészársáit, hogy a 29-iki isentiszteleten papi díszben jelenjenek meg. Ezzel Kálvin emlékének tartoznak. Nagyon óhajtott volna,

ha mindnyájan az elfogadott egyenruhában jelenhetnének meg. Ennek hiánya azontán senkit se tartóztasson vissza a megjeleneéstől.

József főherceg Debreczenben.

Vadlibavadászat a Hortobágyon

A városi tanács meghívja a főherceget.

Nem kisebb vendége lesz a jövő hónapban Debreczen városának, mint maga József főherceg, a királyi családnak Magyarországon legnépszerűbb tagja. József főherceg, vagy hogy teljes közjogi kifejezéssel éljünk: József királyi herceg, nem a város látogatására szándékozik Debreczenbe jönni, hanem Debreczen világhírű pusztáját, a Hortobágyot szerencsésített első sorban látogatásával, amennyiben néhány napos vadászatot fog a pusztán rendezni József főherceg.

A Hortobágy tudvalevőleg kitűnő vadászterület vadliba, vadkacsa vadászatra. A vadászatnak e nem mindennapos fajtája csábítja a királyi fenséget a Hortobágyra, akiről mindenki tudja, hogy szenvedélyes vadász.

József főherceg, mint értesülünk, egy kisebb társasággal fog Debreczenbe jönni. Vojnovich, a főherceg jószágkezelője levelet intézett Fésüs hortobágyi korcsmároshoz, amelyben rá iránt érdeklődik, hogy van-e az idén víz és mező a Hortobágyon. Tudni kell ugyanis, hogy a vadliba, mikor a Hortobágyon átvonul, csak akkor száll le a pusztaságon, ha ott van elég dus mező és elég bő víz.

Ez idén úgy áll a dolog, hogy úgy mező, mint víz bőven van a Hortobágyon, ami sikeres vadászatot helyez kilátásba.

Ugy értesülünk, hogy a városi tanács a város nevében a napokban külön meg is hívja József főherceget Debreczenbe, illetőleg a Hortobágyon is előzékenyen elő fogja készíteni a vadászatot.

Színház.

A megnyitó előadás. Megnyitó és díszelőadású szerdán, szeptember 29-én a „Tanító“ kerül színre. Az előadásra rendkívüli gondnal készül a társulat. Prologusul Gazdy Aranka szavalja el K. Tóth Kálmán gyönyörű költeményét, a „Riadót“. A színház teljes személyzete pedig egyes-összeállított élőkép után a Hymnusz éneklél. Az orsz. reform. lelkész egyesület kongresszusának rendezősége a debreczeni vendégek részére már igen sok jegy elővételezést jelentett be. Az előadás iránt nagy érdeklődés mutatkozik. Jegyek vasárnaptól kezdve a színházi pénztárnál előre válthatók. Itt említjük meg, hogy az igazgatóság a Tanító főpróbájára, amely 28-án délután 6 óraker tartatik meg, a sajtó képviselőit meghívja. A főpróba teljes berendezéssel tartatik meg, éppen úgy, mint egy rendes előadás.

Irodalom.

Petőfi és a nap*

Irta: Oláh Gábor.

Az égboltozatnak, földünkről tekintve, a nap a legnagyobb, legragyogóbb csillaga. Keleten való fölbukkanása a sugártörés nagyító káprázatában, zenithre hágása és nyugaton mintegy a föld alá merülése: a mai ember lelkét is a fenség hatalmával ragadja meg; hát az őskor primitív népei hogyan imádták volna istenként? Hiszen ha Spencer azt tartja, hogy a nap kisugárzásától függ a mi földünkön minden fizikai és társadalmi erőváltozás s aztán, ha az isten szó fogalma alatt a létünkre legkövetlenebbül ható hatalmat értjük: akkor még ma is, természettani alapon, méltán tarthatjuk istenünknek a napot. A legutolsó csirának s a legfelségesebb embernek ez a ránk sugárzó tűzgömb gyújtotta meg az életét.

A Napisten képzelet élt a pogány magyarság lelkében is, mint a legtöbb keleti népében. A székely nagy haragra gerjedtében azt szokta mondani: „Verje meg a Napisten!“ A székelyek címerében nap és hold egybe van foglalva. A karácsonyt vagy újévet köszöntő regősök regősénekeiben szó van a csodafüszarvasról, melynek a fekete felhőből levezető ékes nagy uton a napot csillagokat is le kellett szállítania; ezért a csodaszarvast ábrázoló regős olyan jelmezt viselt, hogy agancsait egy rákakasztott napkorong világította meg. Ez a ma már elhomályosult értelmű szimbólum a napimádással volt kapcsolatban. A magyar alföld némely vidékén a temetői fejfákon és keresztteken a nap és hold rézképét vagy föl-metszett rajzát lehet látni. A palóc-ház homlokzatán látható piramisalakzat: Δ a Napisten jele. A magyar nép szólásában: „napáldozatkor“ szintén a napkultusz késői emléke csendül meg.

Petőfi csillaga nem a hold, mint sok költőé, hanem a nap. Azért szereti, mert megtestesülése érzéseinek: magas, fényes és forró. Ő még holtában is a déli órát imádkozná Istentől szellemórájának. A napról festett képei távol állanak a magyar népi hagyománytól. Bizonyosan nem ismerte pogánykori napkultuszunknak máig megörzött emlékeit. Az ő független fantáziája különben is nagy könnyűséggel teremt magának új, egyéni képeket, melyek művészi célja szerint alakítják, személyesítik, cselekedtetik a napot. Támadása és leáldozása foglalkoztatja erősen képzeletét; legtöbb hasonlata idevág. De alkonyati biborszíne és teljes ragyogása is nagy hatással van rá. Látja szappanbuboréknak, melyet valami óriásiú kifúj reggel keleten s szétpattan este nyugaton. Látja hervadt rózsának, mely lankadtan bocsátja le fejét; levelei, a halvány sugárok, bus mosollyal hullnak le róla. Látja sirbolti lámpának, mely a föld óriás koporsójáról, az égről pislog le bágyadtan. Látja oltár lámpának a népek új szentegyházában, melynek boltozata a kék ég.

Mint a csillagokat és a holdat, a napot is személyesítették a primitív népek és valamely hagyományos emberi lényel azonosították. Ezeknek a nappal kapcsolatos mithoszoknak egyik forrása az olyan képzetes kifejezések módszerinti értelmezése, melyek az égtájakra vonatkoznak, honnan a népfaj jött. Ma is használjuk a nap fia kifejezést azokról a fajokról, melyek tropikus vidéken élnek. Japánt a „felkelő nap országá“-nak írják az utazók ma is. A kez-

* Mutatvány a szerzőnek „Petőfi képzelete“ című, nagy érdekű munkájából, amely, mint a Csokonai-kör kiadványa éppen most jelent meg.

Tisztelettel értesitem az előkelő hölgyközönséget, hogy a párisi elsőrangú cégektől beszerzett őszi és téli modellekkel, melyek szalonomban rendelkezésére állnak megérkeztem.

Vanger Sándor

női divatszalon

Batthyányi-utca 1.

detleges ember még inkább beszélhet az ő szegényes nyelvén a napkeletről jövőkről, mint a nap feleiről. A magyar népmesék tudnak a napistenről; az erdélyi néphit szerint olyan magas hegyen lakik, melynek teje az eget veri. Van a napnak barlangja, kicsi háza, vagy másik mese szerint aranyháza, gömbölyű aranykapuya; e ház felvigyáztója egy öreg asszony: az izzó vörös arcú napanya. Petőfi talán Heine mintájára, humorosan megírja a nap házasságát: papucskormány alatt nyög, azért iszik bujában, mint a kefekötő; ha esteledik s a felleg oszlani kezd, kibukkan a korcsmából és látni, amint mámorosan, piros pofával lezuhan az égről.

Tehát a nap is él Petőfi képzeletében. Az öregségnek, az elagglulásnak gondolatát még a nap személyesítésénél is a tüllel, az emberi, természeti élet hanyatló szakával kapcsolja össze: a téli nap nagyon lent jár, öreg, rövidlátó, le kell hajolnia, hogy valamit lásson. Nemcsak mi vénülünk meg, emberek, hanem megvénül a nap; decemberben már valóságos öreg ember, későn ébred, alig bír az égre fölkapaszkodni, oly erőtlén; mogorván, hidegen néz a világra és korán lefekszik. Arany is azt mondja: télen a nap immel-ámmal jön fel, unalmas robotját így ugy elkövetni. Ha a tél a mogorva öregség képét veti a napra, a kedves ősz a szerető anya mosolygásával aranyozza meg: úgy néz ilyenkor a földre, mint elalvó gyermekére néz az édesanya. Az alkonyulat bibora a vér képzetét villantja föl a költő lelkében, a vér az elvérezőt; így támad ez a kép: mint csatában a sebzett vitéz, elvérzik a nap s eszik. Más költő utig beérné ennivel, Petőfi tovább fűzi a gondolatot s vele a képet: mint a dicsőség a vitéz halált, a napot csillagok s hold követik. Petőfinél a pusztá kép helyett rendszeren jelenet támad. Forró nyárszakán ifju képében jelenik meg a nap; ifjúság és lángolás: egymást fedő fogalmak, mint tél és öregség, ősz és szelidség. A nyári nap, az ég ifja, lángol, mert szerelmes Dél felé, a puszták szép tündérleányába. — A vonat futása optikai csalódással kerget új képet képzeletébe; a vasuton utaztakor úgy tetszik, mintha a nap is vele szaladna, akárcsak egy őrült, aki azt hiszi, hogy ördögcsapat kergeti. A Hunyadi László lefejezését látó nap arca piros: vad haraggal vet végső tekintetet a véres piacra. A télen leáldozó nap, a francia forradalom lázától megkapott költőben, a számküszött király képét kápráztatja, aki visszanéz megegyeszer országa széléről és le- esik fejéről véres koronája.

Mindennapi beszédünk is tele van ilyen kifejezésekkel: *kél* a nap, magasan *áll* a nap, *delel* a nap, *száll* a nap, *nyugszik* a nap. Petőfi megokasítja ezeket az élő lelkekre vonatkozó cselekvésszókat. A nap alkonyatkor a földet érinti, azután lezáll pihenni ágyába. Vörösmarti is mondja: a nap villámokat ontva megy ágya felé; Shakespeare-nél pedig: a fáradt nap arany karszékbe dől el. A nap áldozatra többféle kifejezése Petőfinél: a nap a földre lép; vagy arany-felhőkön száll violaszín hegyek mögé. Mikor delelődjéről ereszkedik lefelé: befesti a bokrokat sárgára, pirosra, pirosfátyolt huz a Dunára is. Alkonyatonként folya lemenő nap aranyvére violaszín hegyek tetejére. A föld fejére a nap tesz világosságból szőtt arany kalapot. A fényes nap aranyos szekerén ragyogva lép fel az égre, mintha csak Ovidius Phaetonját látnánk. Reggel: jön a nap hajnal-ölelésre, este: megy a nap éj-fölbresztésre. Forró nyárközepén csak úgy kapaszkodik a nap fölfelé; meleg délbe pedig rakja a tüzet erősen. Arany János pedig az alkonyulatra mond hasonlót: „Már a nap is

lemedenben, tüzet rakott a felhőkben.” Petőfi szerint: kiderül a föld, mikor a nap letépi magáról a felhők hamuszín ponyváját. A Tisza sima tükre a piros sugárok, mint megannyi tündér, táncot járnak, szinte hallik lépteik csengése, mint parányi sarkantyuk pengése. Ősszel a nap ködcsuklyába burkolózik, hiszen tavaszig úgy sem igen lesz mit látnia. Az aranyak, a violaszínek, a sárgának, a pirosnak, a hamuszínek egész pazar színjátéka ragyog ezekben a fényes napképekben.

Petőfi nem érezeti a világtesteknek fizikai mivoltát. Egészen naiv és művészi felfogással festi róluk képeit; a csillagok kis cseppek, a hold egy emberfő-nagyságu tünemény. Neki a magasságos ég, ha nem is mennyország, de gyönyörű kék boltozat, melynek ragyogó diszítései, talán lámpásai a csillagok, a nap, a hold. Azt a határtalanságot, amelyben ezek az óriási testek bolyonganak, nem igen érezeti, mint Vajda János utolsó költeményeiben. Nem, még annyira sem, mint Goethe, aki a nap közeledtét, bár szimbolikusan, de eléggé természeti igazsággal, irtózatossal dühöggel, ropogással festi:

Halld a Morák dörgő kobzát,
Tündéreknek zugva hozzák
Az új nap vakító lobját.
Sziklakapu tárva ropog,
Phoebus szekeré dögve kopog,
Dörgve jön az égi test.
Kürthang ezer harsonából!
Szem bezárul, fül elkábul... (Faust, II. Rész.)

Petőfi is szól egyszer a nap aranyos szekeréről, de mennyivel másképen. Az ő képeinek van egy uralkodó tónusa: a *kellem*, a szépség szelidebb fajtája; ez fátyolozza a világtestekről vett hasonlatait is.

Befőzni!

*

(Beszélgetés a kávéházban.)

*

Az egyik: Jó napot! Már rég nem láttam a kávéházban

A másik: Agyonisten. Ezer esztendeje nem volt szerencsém. Talán nem szokott idejárni?

Az egyik: De igen... Csakhogy most nem vagyok törzs-vendég. A dolgom mindig más koromába vezet. Egyébként hogy él kedves uram?

A másik: (szomoruan) köszönöm csupa cukor az életem.

Az egyik: Az istenért, hogy érti ezt? Talán csak nem?...?

A másik: Még sokkal rosszabb.

Az egyik: Ugyan, ugyan, hát hány százalék?

A másik: Az ördögnek van még kedve százalékot mérni.

Az egyik: Ne bolondozzon az étellel kedves, mégis: három-négy procent...?

A másik (kijön a türelemből): Tízszeres uzsorakamat, ha éppen tudni akarja. Van vagy nyolevan százalék!

Az egyik: Szerencsétlen ember, hiszen akkor már maga tönkre is ment!

A másik: Nekem mondja ezt? Próbálja ezt maga a feleségemnek mondani s majd meglátja, mi lesz.

Az egyik: A feleségének?... Az egészről dunsztom nincsen.

A másik (dűnösen): Maga szerencsétlen! Hiszen nekem éppen ez a bajom, hogy nagyon is sok a dunsztom. Annyi dunsztom van, hogy ha magának adom a felét, még mindig marad tiz tére való.

Az egyik (gyanasúan nézi és olyan vigyázattal beszél, mint egy örülttel): Hát ha magának annyi dunsztja van a betegségéről, miért nem megy orvoshoz. Elvégre fontos tudni, hogy hány százalék a cukor?

A másik: Nézze, kedves uram. Én magát már hét éve nem láttam, de ha mérgetesíteni akar, örökre eltüntetem a föld színéről. Értse meg, kérem. Nekem semmiféle betegségemről nincsen dunsztom, mert nekem a dunszt a betegségem. Még csak az kellene, hogy a százalékot is mérjem. Nem elég, ha már a fizetésem háromnegyedét odaadtam cukorra?!

Az egyik: Maga pénzért veszi? Ezt nem értem...

A másik: Hát mit gondol? Lopom a cukrot?

Az egyik (részvétellel): Dehogy gondolom, úgy jön az, kérem magától, elég szomorú, hogy megvan.

A másik: Na hiszen, csak azt adná az isten, hogy ne lenne, talán kiverne a feleségem a házból. Ha haza jövök, az első kérdése az asszonynak: Arpad, hoztál cukrot?

Az egyik: (csodálkozva) De ne bolondozzon, hát önagsága örül a maga cukorbajának?

A másik: Maga egy érthetetlen fráter! Az istennyilának van cukorbaja. Nekem a cukorral van bajom, érti?

Az egyik: Most már van dunsztom.

A másik: (kárörvendve) Mi az, magának is van dunsztja? Hány üveggel?

Az egyik: (Most már meg van győződve, hogy társa megőrült, ezért nem szól semmit. Szemeivel a főpincért keresi és mindenre jóakarattalug bólint.)

A másik: (Megtalálja végre a hálátatos hallgatót és elkezd beszélni) Tudja: a cseresznyével kezdődött a veszedelem. Én utálom a cseresznyét, hát csinált a feleségem tizenöt üveggel. Ellenben a kajszint még kevésbé szeretem, hát csinált drágán huszonkét üveggel. A körtét, azt én se szeretem, a feleségem sem, de imádja az anyósom, aki most csinált egy új fogsort és próba-rágást akar végezni. Körtét tehát harminchárom üveggel csináltak. Uram, ha elgondolom, hogy az anyósom még harminchárom üveg körte erejéig fog élni, hát ez magában is örjítő. No de eljött a dió. Ezt az egyet nagyon szeretem. Csinált is drága feleségem egy üveggel, mert sokat kell vele bajlódni, megszurkálni, a napra tenni... Na de ez az egy üveg is megromlott. A dinnyét a sógorom szereti, ebből csak tizen kilenc üveget csináltak. De van a feleségemnek egy vénleány testvére, aki ilyenkor ősszel mindig csak azt szavalja, zongorázza: — Szedret látni és — megenni. Szedret tehát negyven üveggel tett el a feleségem. Aztán következett negyven üveg arany-

A legkitünőbb Portland és Roman cement kartelen kívüli Mész, Kőszén és Kovács-szén, mindenféle száraz Tüzifa kizárólag nagyban legolcsóbbban beszerezhető

Pollák Zsigmond

— kereskedelmi ügynök által —
Placz-utca 79. — Telefon 441

Czukorkák, Csokoládé desszertek

legolcsóbbban szerezhetők be
Első Debreceni Gőzcukorkagyár R. T.
Városi raktárában, Főtér, Tisza palota.

alma, tiz

birsalma-saj

Az eg

megárt ez a

A má

beteg?

Az eg

A má

len befőzött

üveg dunszt

lenc korona

több mint e

szeptember

nem fedi a

birsalmasajt

tem tiz cuk

tam a kötél

spárgát száll

szam magan

Az eg

menekülni a

A má

ujjával kive

és mellényz

ér megtakar

hogy mi les

péaz cukorr

ványlapra,

keltéped.)

Megbizható

Független

ezt a nagy

egy kapha

Előfizetők

Weker

Nem ny

A h

Az ann

megtörtént

kihallgatás

a legutóbbi

nek: semmi

A miniszter

hirdette, ho

eljuttatom

történt meg.

hozzátenni,

eszi lemond

tember 28-á

várjuk a f

vábbi kitol

egyébként a

W

Bécs, s

dor minisz

Bécsbe érke

gróf öfelség

hosszabb l

háromnegye

nők a Hofb

külön kihall

Uj! U

Zepp

alma, tíz üveg málna-szörp, tizenöt kiló birsalma-sajt . . .

Az egyik: Ne folytassa, mert nekem megárt ez a sok édesség . . .

A másik: Talán maga a cukor beteg?

Az egyik: Nem, nekem más bajom van.

A másik: Na mostan képzelje. Összelesen befőzött a feleségem százkilencvenkilenc üveg dunsztot. Nekem van százkilencvenkilenc korona havi fizetésem. Egy üvegbe több mint egy koroua áru cukor kell. A szeptember havi fizetésem tehát éppenséggel nem fedí a kiadásomat. A málnaszörpre és birsalmasajtra már váltót vettem föl. Vettem tíz cukorkagyári részvényt, megtanultam a kötélverő mesterséget, hogy elegendő spárgát szállítsak és hogy idejében felakaszszam magamat.

Az egyik (félredobja feketekávéját és menekülni akar.)

A másik: Na ezt elkészítettem. (Az ujjával kivész a kávéból négy kocka cukrot és mellényzsebébe teszi.) Most van hat filér megtakarításom. (Aztán elgondolkozik, hogy mi lesz, ha haza megy és nincsen pénz cukorra. Bánatos fejét ráhajtja a márványlapra, amely emberbaráti részvétellel keltéreped.)

Marlott.

Megbízható ozimtar csakis a Debreczen Független Ujság Képes Naptárában van ezt a nagyszabású naptárt pedig csakis úgy kaphatja meg, ha a lapot járátja. Előfizetőknek ingyen. Másnak még pénzért sem adjuk.

Wekerle a királynál.

Nem nyújtotta át a lemondást.

A bankbizottság összeül.

Az annyi a várt királyi audiencia ma megtörtént. Wekerle Sándor miniszterelnök kihallgatásának csak az az eredménye, mint a legutóbbi politikai események legtöbbjének: *semmi pozitív eredmény nem történt.* A miniszterelnök tegnap még keményen hirdette, hogy a kormány lemondását ma eljuttatom a királynak. Ez azonban nem történt meg. Szükségesnek tartja azonban hozzátenni, hogy a kormány igenis előterjeszti lemondását a király elé, de csak szeptember 28-án és pedig írásban. Addig is várjuk a fejleményeket és -- a válság további kitolását. A politika eseményeiről egyébként az alábbi táviratok számolnak be.

Wekerle a királynál.

Bécs, szeptember 25. Wekerle Sándor miniszterelnök, aki tegnap este Bécsbe érkezett, ma reggel Zichy Aladár gróf őfelsége személye körüli miniszter hosszabb látogatását fogadta. Dél előtt háromnegyed 10 órakor a miniszterelnök a Hofburgba ment, ahol 10 órakor külön kihallgatáson fogadta a király. A

miniszterelnök ez alkalommal a kabinet formális lemondó kérvényét *nem terjesztette a király elé.* Wekerle Sándor miniszterelnök alkalmasint még a mai délután folyamán visszautazik Budapestre.

Bécsből táviratozzák: Wekerle Sándor miniszterelnök másfél óráig tartó kihallgatáson volt a királynál. A kihallgatás után Aehrenthal báró külügyminiszterhez ment, akivel hosszú ideig értekezett. Wekerle délután 2 óra 40 perckor visszautazik Budapestre.

Nem történt semmi.

Bécs, szeptember 25. Wekerle Sándor miniszterelnök mai kihallgatásáról a legilletékesebb helyről a következőket közlik:

Wekerle bejelentette a királynak, hogy a kabinet elhatározta lemondását. A formális lemondási kérvényt Wekerle ma még nem nyújtotta a királynak, de ez e hó 28-ig okvetlen meg fog történni, minthogy a kabinet köteles fölmentését kérni ez időpontig. A király döntése a kérvény benyújtása után várható. A király ekkor fog dönteni Wekerle programjára és a függetlenségi párt vezéreinek programjára vonatkozóan.

Bécs, szeptember 25. A király a miniszterelnöktől előterjesztett kibontakozási terv dolgában még *nem döntött*, a döntés azonban e hó 28-ig be fog következni. E napig azonban a miniszterelnök nem fog újabb kihallgatáson megjelenni ő felsége előtt.

Wekerle a királynál.

Bécs, szeptember 25. Wekerle Sándor miniszterelnök az Aehrenthal gróffal folytatott értekezése után a sajtó képviselőit fogadta és a következőket mondta nekik:

— Uraim, ő felsége kihallgatáson fogadott. *A kabinet lemondását még nem terjesztettem elő, azonban a kabinet lemondása szeptember 28-áig meg fog történni.* Előterjesztettem ő felségének kibontakozási programomat, melyet ha ő felsége nem fogadná el, úgy a többség vezérét fogja meghallgatni. Bécsbe többé nem jövök vissza szeptember 28-ig.

Bécs, szeptember 25. A N. Fr. Presse értesülése szerint Wekerle a kormány lemondási kérvényét nem személyesen fogja átadni a királynak, hanem a kabinetiroda útján juttatja el.

Bécs, szeptember 25. Wekerle Sándor miniszterelnök ma délután visszautazott Budapestre.

A buosu-kitüntetések.

Bécsből táviratozzák: Zichy Aladár grótot, a király személye körüli minisztert, aki ma reggel Bécsbe érkezett, a király délután egy órakor különkihallgatáson fogadta. A kihallgatás a kormány lemondásával kapcsolatos *kitüntetési ügyekre* vonatkozott. A miniszter valószínűleg vasárnap délután utazik vissza Budapestre.

Ahol már tudják.

*

Kecskemét város az, ahol már tudják, hogy a város utcaburkolása nem csupán azért van, hogy a szekeret lovastul el ne nyelje a sár, hanem azért is, hogy a város lakói fuldoklás-nélkül, egészségük kockáztatása nélkül merjenek a forgalmasabb utcákon is léleketet venni.

Kecskemét, bár utcaburkolása már ezideig is jelentősen fejlett, nagyszabású ily munka előtt áll. Erről a kecskeméti városi főmérnök így nyilatkozott a minap.

„A legdrágább a legolcsóbbnak látszó makadám, a mindig sáros, mindig hepehupás, minden tisztasági intézménnyel dacoló, közegészségileg megbizhatatlan, minduntalan javításra szoruló, lármás és göröngyös kocsit.”

Az országuttra való, de nem forgalmas utcákba, ahol emberek járnak és lélekeznek. Tehát: a nagy teherforgalmat lebonyolító utcákba, ahol a közönség napi teendőjét látja el, ahol hivatalok vannak, estenként sétára gyűl a közönség, oda aszfalt. Az csendes és tisztán lehet tartani és nem szorul annyit javításra.”

Hát ez egy okos beszéd.

Hanem a mi városi főmérnökünket is, Acél Gézát, ismerjük annyira szakembernek, mint derék kecskeméti kollegáját. Epen ezért teljesen kizártunk véljük, hogy ezzel a kijelentéssel, bármiképpen is, tökéletesen egyet nem értene. Bizonyára éppen úgy, mint mi, már régen megcsömlött ettől a bűdös és szennyos porfelhőtől, amely ázsiai utcaburkolásaink miatt kora tavasztól késő őszig egészség gyilkosan támad reánk.

Jól tudjuk, hogy szívesebben mutatna modern, nyugateurópai módon rendezett utcákra, hiszen első renden saját, jogos önértékét fokozhatná e nagy problémánk megoldása s valamennyiünket egyetemes hála kötelezne azzal.

Lehetetlen tehát, hogy szívvel és lélekkel ne törekedjék modern, kultúrvaroshoz illő utcarendezésre, melyet ezideig is a szűkmarkuság és a rövidlátás akadályozott meg.

Mi tehát, ismerve azt a szomorú közegészségi statisztikát, mely mindinkább fekete lapja lesz városunk napi történetének, ismerve az összefüggést, mely utcáink rendezetlensége és egész sereg betegség között van, a nyilvánosság előtt arra kérjük az igen nagybecsült főmérnök urat, hogy szakszerű hivatásának és hivatottságának is megfelelőleg törjön lándzsát e kérdés sürgős megoldása érdekében és a város minden intelligens és saját maga s hozzátartozói egészségét féltő lakosát maga mellett fogja találni.

Mert hiába lesz nekünk vízvezetékünk, ha a város legnagyobb forgalmu utcáin országutak huzódnak be; makadám utjainkat soha semmi vízzel és seprűvel tisztán nem tarthatjuk, mert akkor minden vizünket kellene felhasználnunk.

Uj! Uj! Uj! üveg és porcelán üzlet nyílt Glück József cég alatt Debreczen, Piac-u 6. a nagytemplommal szemben. Szigoruan szabott árak

Zeppelin és Bleriot!
Olcsó szabott árak.

kabátok, továbbá férfi, nő és gyermekruha különlegességek a legfinomabb — minőségben kaphatók —

KENDE

férfi szabó cégnél
PIAC-UTCA 55.
.: (Hungária kávéház épületében.) .:

Feltétlenül ki kell pusztítanunk a ma kadám-utakat a városból, amíg azok a lakosokat ki nem pusztítják. Helyéjük kocka kövezetet kérünk a forgalmasabb utcákba. A fő, nagy forgalmu tereken és utcákon pedig aszfaltoznunk kell.

Végül lehetetlen hagynunk, hogy oly oldalutak, melyek bár mellék irányokban esnek, de fő utcákba torkolnak és nagy forgalmuak, teljesen kövezetlen maradjanak, mert azok árasztják el a várost fölszálló porfelhőkkel. Különösen ilyenek és városunkba jövő idegenek előtt e miatt első sorban feltűnő szegényfoltjaink a vasuti állomástól bejövő Hunyady- és Deák Ferenc-utak oldalutói, melyek némelyike teljesen burkolatlan, más része csak középen burkolt; persze ott aztán minden talyigás a kövezés mellett hajt.

Ha rendezzük a várost, ne csak az utcavonalakat nyirbáljuk, mert az csak a város külső képét teszi szebbé. Hanem a lakosok egészségét is igyekezzünk védeni, elősegíteni. Ha sokba kerül, nem baj, ezen nem lehet takarékoskodni. De nem is okos politika. Mert egészséges munkabíró polgárok több adót bírnak el, mint az olyan város, melynek nagy része kórházba való.

Az elégedetlenség a mai állapotokkal végre már általános. Ez ügy aktualitását addig nem fogja semmi és senki elhantolhatni, amíg Debrecen város becsületére való módon, remélhetőleg mielőbb megoldjuk.

dr. R. L.

Naptárt, nagy terjedelmű irodalmi részt Debreczen és Hajdúvármegye teljes czimtarát és sok képet tartalmazó ajándékot kap minden előfizetőnk. 340 oldal teljesen ingyen.

Egy revolver pusztításai

Véletlenül agyonlőtt hadnagy.

Szomorú szenzációja van Kaposvárnak. Egy százados Browning-revolvere szerencsétlenül véletlen következtében megölt egy fiatal honvédd hadnagyot.

A kaposvári Korona-kávéházban nagyobb, tiszték által álló társaság verődött össze. Közöttük volt Szarvasi Dezső székesfehérvári honvédszázados-hadbíró, aki hivatalos kiküldetésében volt Kaposvárott. A kávéházban való időzés közben revolverekre terelődött a beszélgetés. Szarvasi százados elővette a Browningját. Óvatosan bánt vele, bár tudta, hogy nincs megtöltve. Így mutogatta tisztársainak a revolver szerkezetét. A Browning azonban hirtelen elsült. Véletlenségből benne maradt egy golyó és amint kipattant a revolverből, átfurta Szarvasi balkezét.

Aztán tovább rohant a gyilkos golyó. A közelben ülő Burg Jenő, kaposvári hadnagy tüdejébe furdott s a fiatal hadnagy azonnal összeesett. Kórházba szállították és most haldoklik a szomorú véletlenség áldozata. Szarvasi Dezső hadbíró annyira elkeserítette a dolog, hogy csak tisztársai aka-

dályozták meg az öngyilkosságban, úgy hogy kicsavarták kezéből a revolvért.

Ma délelőtt megindult az ügyben a katonai vizsgálat. Kihallgatták Szarvasi százados hadbíró, de nem tartóztatták le. Szarvasi még ma visszautazik állomás helyére, Székesfehérvárra.

Nagy botrányok az állami tisztviselők kongresszusán

Támadások a kormány ellen.

Kolozsváron ma nyitották meg az állami tisztviselők kongresszusát. A város teljes lobogó díszet öltött s a mindenhonnan összeseregülő állami tisztviselőket nagy ünneppel fogadta Kolozsvár közönsége.

A gyűlés elnöke Batthyányi Tivadar gróf volt, akinek megnyitó beszéde folytán keletkező két közbeszólás óriási incidenst és kínos zavart provokált a közgyűlésen.

Mikor Batthyányi elnök beszédében rátért arra, hogy mi történt a két évvel ezelőtt megtartott kongresszus óta, a hallgatóság sorában Adorján Marcel harsány hangon szólt közbe:

— *Semmi sem történt.*

Persze, kínos zavar támadt a közbeszólás után. Batthyányi elnök izgatottan ugrott föl székéről s így válaszolt vissza a közbeszólásra:

— *Ugy látszik, aki ezt mondja, az két évig aludt, mert azt sem tudja, hogy a magyar állam háztartását két millióval terhelték meg, hogy a tisztviselők fizetéseit rendezzék.*

Most már, folytatta az elnök, egyéni becsületem érdekében követelni fogom, hogy ezen a helyen elmondassék, hogy igenis mi történt azóta.

Az elnök erélyes szavai után tört ki csak a botrány teljes erővel. Óriási zaj keletkezett. Mindenki beszélni kívánt, Adorjánt pedig ki akarták dobni a teremből.

Batthyányi csitította le nagyhehezen a felosigázott kedélyeket.

— *Óvakodjunk — mondotta — hogy a tárgyalásnak személyes élt adjunk. Gál szabaddal ujságíró erre közbeszólt:*

— *Több tárgyilagosságot kérek!*

Amire újból kitört a vihar. Csak nagy nehezen sikerült a botrányt elsimitani. Adorján a gyűlés végén közbeszólását kimagyarázta, Gál pedig nagyfokú idegességét hozta fel okul.

SPORT.

A football-sport Debreczenben. A Debreczeni Tornaegylet kebeleiben a football-sport hívei ujonnan szervezték az egyesület csapatát. A csapat tagjai naponként szorgalmas traininget folytatnak és valószínű, hogy már a közel jövőben egyik kiváló vidéki csapattal barátságos mérkőzést fognak tartani. Addig is figyelmébe ajánljuk az érdeklődő közönségnek a vasárnap délután 5 órakor kezdődő trainingmérkőzést, mely a DTE. első és második csapata közt fog lefolyni.

A Debreczeni Akadémiai Athlétikai Club a mai napon a nagyerdei sporttéren házi versenyt tart, melyre az érdeklődőket ez uton is tisztelettel meghívja az elnökség. Belépő díj nincs. A verseny kezdete d. u. 3 órakor.

A Debreczeni Tornaegylet kebelében fennálló Debreczeni Akadémiai Athlétikai Club holnap vasárnap délután 3 órai kezdettel új erőinek kipróbálása végett a nagyerdei sporttelepen házi versenyt rendez. Ehez a rövid hirdetéshez kommunikét fűzni teljesen felesleges, mert a DAAC. már eddig is sok országos hírű atlétát nevelt. A holnapi napon a 100 yardos síkfutásból 220 yardos síkfutásból, sulydobásból, gerelyvetésből (svéd), magas, táv- és magasugrásból fognak versenyezni az akadémia új hallgatói. Az egyesület érdeklődőket szívesen lát holnapi házi versenyén.

Naptárt, nagy terjedelmű irodalmi részt, Debreczen és Hajdúvármegye teljes czimtarát és sok képet tartalmazó ajándékot kap minden előfizetőnk. 340 oldal teljesen ingyen.

Felrobbant a „Republique” léghajó.

Négy katonatiszt meghalt.

A franciák gyásza.

A franciákat most valósággal nemzeti gyász érte, ők legalább annak tartják azt a hatalmas katasztrófát, amely a párisiak büszkeségének: a „Republique” léghajónak tönkremenését jelenti. De nemcsak a franciák, hanem az egész művelt nyugat mérlegelni tudja azt a veszteséget, amely a katasztrófával a tudományos világot érte. Párisból táviratozzák, hogy a „Republique” kormányozható léghajó ma reggel százötven méter magasságban felrobbant és a benne levő négy katonatiszt a földre zuhant s életüket vesztették. A nagy szerencsétlenségről az alábbi táviratok érkeztek:

Páris, szeptember 25. A Republique léghajó ma reggel hat óra néhány perckor indult el Rosier városból Páris fele. A léghajó csolnakján egy kapitány ült egy hadnagy és két műszaki katonatiszt.

Amikor a léghajó Moulin felé ért, mintegy százötven méter magasságban rettentő dördülés következett s a léghajó darabokra robbant.

A négy katonatiszt a magasságból zuhant a földre s holtra szúródtak.

Moulinból ezernyi tömeg verődött össze, akik sirtak, jajgattak, de a szerencsétlen katonatisztek már segíteni nem lehetett. Az áldozatok holttestét a moulini kórházba szállították.

A katasztrófát az okozta, hogy a motorból egy szikra kipattant a burkolatra s ennek következtében történt a robbanás.

A szerencsétlenség híre gyászbabo-

Valódi angol és hazai gyártmányu

gyapjuszövet

különlegességek óriási választékban megérkeztek
WEISZ ADOLF posztó és gyapjuszövet kereskedésében,
DEBRECZEN, Kossuth u. 1. — Szigorú szabott árak.

Novotny J.

czégről beszél most mindkét, kinél árfelemelés nélküli csekély havi részletre kaphatók jégszékerek, pénzszerények, gramofonok, gramofonlemezok, fényképező gépek, lát- és távcsövek, mindennemű fegyverek, mindentféle hangszerek. Helyi képviselő **Schwartz Dániel** a városházával szemben. **Diszkrétio biztosítva!**
Érjen árjegyzéket

ritotta egé
gadták a
négy kat
szóló jelen

**Megbizna
Független
ezt a nagy
egy kaph
Előfizető**

— **V**
nap vasár
ban az iste
ben fognak
predikál S
plomban
utcai temp
az Ispotál
kész, a C
tató, a v
mond püsp
Károly fői

Az ág
sárnap d.
dák János

— **A**
város legk
szerinti s
Szapáry J
utca 8. sz
gyában.

— **A**
monyból j
nak: Ferd
órákor kül
nyon keres
dapest felé

— **D**
város jog
hó 27 én,
háza kis t
folytatja a
készítését.
tos tárgyal
Debreczen
tának 1910
rosi könyv
előíranyzat
Társulat k
géri fiuisk
gedélyezés
egészségüg
telének üg
kularizáció
viselőházh
iránt,

— **S**
mokkerti
sága közli
hiányára v
a szokásos
gyűlést. A
mult heti
mokkert t
tóber 1-t
szerint sz

— **J**
sület. A 9
szági Mun
letének 11
október 31

— **K**
Szép és m
kes Lipót

Ural

Haa

Debreczen

ritotta egész páriszt. A franciák sirva fogadták a République pusztulását és a négy katonatiszt borzasztó haláláról szóló jelentéseket.

Megbízható czimtar csakis a Debreczeni Független Ujság Képes Naptárában van, ezt a nagyszabású naptárt pedig csakis úgy kaphatja meg, ha a lapot járátja. Előfizetőknek ingyen. Másnak még pénzért sem adjuk.

HIREK

— **Vasárnapi istentiszteletek.** Holnap vasárnap a debreczeni ref. templomban az istentiszteletek a következő sorrendben fognak megtartatni: a Nagytemplomban predikál Szele Miklós s. lelkész, a Kistemplomban Eröss Lajos püspök, a Kossuth-utcai templomban K. Tóth Kálmán lelkész, az Ispótytemplomban Uray Sándor lelkész, a Csapókerthben Kovács János hitoktató, a városi szegényházban Hajdu Zsigmond püspöki titkár, a Homokkerthben Erdős Károly főiskolai szénior,

Az ágost. hitv. evang. templomban vasárnap d. e. 10 órakor az istentiszteletet Hüdák János segédlelkész végzi.

— **A város telekvétele.** Debreczen város legközelebb tartandó közgyűlésén névszerinti szavazás fog tartatni első ízben a Szapáry József gróf tulajdonát képező Ajtó-utca 8. számú házastelek megvétele tárgyában.

— **A bolgár király Budapesten.** Zimonyból jelentik a Magyar Távirati Irodának: Ferdinánd bolgár király ma reggel 6 órakor különvonaton Beográdon, majd Zimonyon keresztülutazott. Ferdinánd király Budapest felé utazik.

— **Debreczen város közügyei.** A város jog és pénzügyi bizottsága szeptember hó 27 én, hétfőn délután 3 órakor a város-háza kis tanácstermében ülést tart, melyen folytatja a városi közgyűlés ügyeinek előkészítését. Többek között a következő fontos tárgyakat vitatják meg az alkalommal: Debreczen sz. kir. város világitási vállalatának 1910. évi költségelőirányzata. A városi könyvnyomdával 1910 évi költségelőirányzata. A Debreczeni Kereskedelmi Társulat kérvénye az általa fentartott polgári fiúiskola részére rendkívüli segély engedélyezése iránt. A köztisztasági és közegészségügyi vállalatok házi kezelésbe vételének ügye. Hajdúvármegye átírata a szekularizáció keresztülvitele tárgyában a képviselőházhoz intézett feliratának pártolása iránt,

— **Szüret a Homokkerthben.** A homokkerthi szőlőbirtokosság fentartó bizottsága közli, hogy ez évben a szőlőtermés hiányára való tekintettel nem tartják meg a szokásos őszi, ugynevezett szüreti közgyűlést. A fentartó bizottság egyébként a múlt heti ülésén elhatározta, hogy a Homokkerth területén levő szőlőbirtokok október 1-től kezdve október 15-ig tetszés szerint szüretelhetnek.

— **Jubiláló debreczeni munkás-egyesület.** A 9000 tagot számláló Magyar Országos Munkások Rokkant és Nyugdíj-egyletének 1100 tagu debreczeni 37. sz. fiókjá október 31-én tartja tíz éves jubileumát.

— **Kitüntetett debreczeni pályorvos.** Szép és megérdemelt kitüntetés érte Kerekes Lipót dr. debreczeni pályorvost. A máv.

vonatkisérők debreczeni segélyegylete dísztagjának választotta meg Kerekes Lipót dr.-t. Az erről szóló dísz-oklevelet pénteken délelőtt, szép ünnepség keretében Juhász Gábor egyesületi elnök nyújtotta át a pályorvosnak lendületes beszéd kíséretében. A pályorvos meghatottan köszönte meg a szeretetnek ezt az impozáns megnyilvánulását. A díszes ünnepségen az egyesület lelkes tagjain kívül jelen volt Stingly Kálmán állomásfőnök. Vadász László oktató és Friedrich Rudolf vezénylő tiszt.

— **Megújítják a hármas szövetséget.** A római Vita és az itt megjelenő Eclair közlik a hármasszövetség küszöbön levő megújításának a hírét, amiről legközelebb Tittoni olasz külügyminiszter és Bethaun Holweg német birodalmi kancellár találkozása alkalmával fognak tárgyalni. Az Eclair ehhez a hirhez következőket teszi hozzá; Politikai körökben arra a meggyőződésre jutottak, hogy a legutóbbi balkáni események következtében a hármas szövetségi szerződésen bizonyos változtatásokat fognak eszközölni.

— **Bejelentő a debreczeni telefon központban.** A debreczeni posta- és távirat-hivatal a következők közlésére kért föl bennünket: A helyközi és törvényhatósági beszélgetések nagy száma itt is, — mint az ország hasonló nagy városaiban — szükségessé tette, hogy ezen beszélgetések feltétele, illetve előjegyzése céljából a debreczeni központban egy bejelentő munkahely létesítessék. Ezen munkahely a forgalomnak átadatott, minél fogva az interurbán és törvényhatósági forgalomban résztvevő előfizetők ezután előjegyzéseik bemondhatása végett sziveskedjenek a központtól a bejelentőt kérni s annak előbb saját távbeszélő állomásuk számát, azután pedig azon város vagy község nevét és annak előfizetőjének számát bemondani, melylyel beszélni óhajtanak. Például: „kérem a 7—23-nak Kaba 6-ot.“ A bejelentő tévedések elkerülése végett a bemondott előjegyzést visszamondani köteles.

— **Elhunyt tanító.** Mint részvétellel értesülünk, Varsányi Imre debreczeni református tanító tegnap 80 éves korában meghalt. A fiatalon elhunyt tanító hét évet töltött a debreczeni iskola-ügy szolgálatában, fölöttes hatóságainak teljes megelégedésére. Temetése holnap, vasárnap délelőtt lesz a Csapó-utca 48. számú gyászszobából.

— **Megelőzni a baj kitörését,** ez legyen a jelszó minden reumatikus tünetnél. De minek is addig várni, míg a betegség elhatalmasodása megtorolja a gondatlanságot, mikor a *Pöstyéni Hőforrás* ivóvíz 30-40 nap alatt teljesen megszabadítja bajától, Rendeljen 50 palackkal e gyógyvízből, mely borral is kitűnően ízlik. Fürdőigazgatóság Pöstyén.

— **Földrengés.** Mexikóból táviratozók: Délután 3 óra 7 perckor itt fő dalatti moraj által kísért meglehetősen heves földrengés volt észlelhető, amely 4 másodpercig tartott. Kár nem történt.

— **Házasságok.** Az elmúlt héten a következő házasságok kötődtek az anyakönyvi hivatalban: Kecskés István—Csuri Juliánna, Papp József—Prokitsch Mária, Bozók Lajos—Biró Antónia, Erdős Márton—Sajtos Mária, Tolnai Lajos—Kemény Ilona,

Szabó Sándor—Balogh Veronka, Brankó Antal—Géder Juliánna, Szabó Sándor—Csáki Mária, Csongrádi Sándor—Szemes Zsuzsánna.

— **Bleriot Budapesten.** Bleriot október 17-iki főszállásának programja annyiban változott, hogy a közönség körében megnyilvánuló nagy érdeklődés miatt a főszállás nem a Vérmezőn, hanem Rákos mezején lesz. A Rákosmezőn a tribünök építését már a napokban megkezdik s egy sor buffét is állítanak fel. Rákosmezőre a főszállás napján számos közvetlen villamoskocsis indul s a főszállást rendező bizottság gondoskodott arról is, hogy egyéb közlekedő eszközök is nagyszámmal álljanak a közönség rendelkezésére. A rendező bizottság tegnap értesítette Bleriotot a főszállás helyének megváltozásáról s Bleriot ma a következő távirattal válaszolt: „Rákosi repülőt nagy szerű s igazán összehasonlíthatatlanul impozáns. Főszállásomra két repülőgépet viszek magammal. Bleriot“.

— **Portásfülvételek Letzter József fényképésznél.**

— **Tolvaj takarítónő.** Márkus Jenőnél a Dréher-vendéglő tulajdonosánál szolgálatában állott Gorgon Flóra nagybányai illetőségű takarítónő, aki hosszabb idő óta házasságban élt Peck Lajos munkással. Az utóbbi időben meglazult a jó viszony köztük és több kellemetlen civódás után elhatározta Gordon Flóra, hogy véget vet életének. Marólugot vett, azt tegnap este meg is akarta inni, de szándékában megakadályozták a házbeliek. A rendőrség meghallgatta és mint foglalkozás nélkülit — 8 hete ott hagyta Márkus vendéglőt — elakarták toloncolni Kufferját a rendőrségre hozták és természetesen átkutatták. Ez lett a takarítónő vesztesége, mert táskájában 110 korona értékű ezüst asztalneműt találtak, melyről kétségtelenül megállapították, hogy az Márkus Jenő tulajdona s az jogtalanul került Gorgon Flóra birtokába. A tolvaj cselédek ezek után letartóztatták s ellene az eljárást megindították.

— **A segéd büne.** Lehoczky János és Sándor derecskei asztalos mesterek feljelentést tettek a rendőrségnél, hogy Molnár János nevű segédjük 20 korona értékű ajtó és ablak zárat lopott el tőlük. Molnár János pár nappal ezelőtt lépett ki a Lehoczky testvérek szolgálatából és gyalog indult utnak Hencidára. A csendőrségnek sikerült őt elfognia, azonban a lopott holmikat már nem találták meg nála, mert azokon utközben tuladott. Az eljárást az illetékes csendőrség folytatja.

— **Az országos ügyészi és bírói egyesület debreczeni osztálya** ma délután ülést tartott a törvényszéki épület második számú helyiségében Zsidt Lajos táblai bíró elnöke alatt. Az ülés első pontja a tisztújítás volt. Az egyesület elnöke lett Kulín Imre törvényszéki elnök. Alelnök és titkár: Gáthy Bálint kir. ügyész. Pénztárnok: Kovács dr. ügyész-segéd. Jegyző: Rézler Ervin. Majd négy választmányi tagot választottak be. Majd a folyó ügyek tárgyalására került a sor. Elhatározták, hogy az állami tisztviselők kolozsvári kongresszusán Kulín Imre törvényszéki elnök és Gáthy Bálint alelnök fogják a debreczeni osztályt képviselni.

— **A vasutas árvák napja.** Az országos mozgalom, amelyet a nagy társadalom a vasutas árvaház létesítése érdekében megindított — élénk viszhangra talált Debreczen város közönség körében és kerü-

Urak és hölgyek
figyeljenek.

Haas Fülöp és Fiai
Debreczen, Piacz-u. 59. Gyár: Sopron, Ebergassing.

Bámulatos olcsón vásárolhatnak Fischer Menyhért cipőkereskedésében Hatvan-utoza II. szám alatt a legjobb minőségű saját gyártmányu cipőt. — Tessék egy próba bevásárlás által meggyőződni.

Szőnyegek. Függyönyök. Terítők. Bútorok. Bútorok. Haas félcsonmózt szőnyegek modern és klasszikus stílusban. Közvetlen beszerzési forrás mindenféle valódi keleti szőnyegek részére. Bel- és külföldi tapeták nagyraktára.

leti elnökség első felkérésére gyönyörű gárda csoportosult a humanizmus zászlaja alá. Ez a szép érdeklődés, ami hivatva leendő száz- és száz vigalmat érdemlő árvának sorsa felett határozni, immár oly mérveket öltött, hogy az Otthon tágas helyiségei szűkeknek bizonyultak az értekezletek megtartására, miért is kívánatos a rendező bizottságot csoportokra osztani jobban elérhetőség céljából. Negyven tagból álló helybizottság vállalkozott arra a szép szerepre, hogy a megnyilatkozott érdeklődést ébrentarják és a gyűjtés napjain átveszik a könyörület filléreit a nemeslelkű adakozóktól. Külön, soktagu bizottság intézi az október 2-iki (szombat) nagyszabású előadást, mely az idénynek első estélye lesz. A gazdag műsort legközelebb állítja össze a rendező bizottság.

— **Egy szerb tábornok a cukorkagyár városi üzletében.** Előkelő látogatója volt a héten, az Első Debreczeni Gyöcsukorkagyár R. T. városi raktárának egy szerb tábornok a ki Debreczenen utazott keresztül, utját megszakítva városunkban töltött fél napot. Többek között befért a cukorkagyárnak a Tiszapalotában levő most megnyitott üzletében, hol miután a finom cukorkákat megízlelte, több mint 50 korona áru megrendelést eszközölt. Az előkelő vendég megismerkedett egyúttal a cukorkagyárnak az üzletben elhelyezett állandó kiállítását, ahol is a gyár összes termékei gyártmányai ki vannak állítva. Az előkelő idegen legnagyobb elismerés hangján nyilatkozott az észlelték felett s elragadtatással szólott úgy a szép berendezésű üzlet valamint az egyéb látottak felett.

— **Tanuló fizetéssel felvétetik. Cím a kiadói hivatalban.**

— **Az „Elite” a legszebb divatlap az éjszai szám most jelent meg ára 2. kor. Antalfy Józsefnél.**

— **Kalap újdonságok 3 koronától feljebb a Központi Czipő és Kalap áruházban Dréher mellett.**

— **Férfi Box Czipők 9 koronáért a Központi Czipő és Kalap áruházban Dréher mellett.**

— **Kugler Gerbeaud cukorkák főraktára Kontsek Gézánál.**

— **Revue Parisienne a legújabb, legszebb divatlap felnőtt és gyermekek részére mintegy 1000 színes divatképpel. Ily szép és tartalmas divatlap ezideig még nem létezett. Ára 2 korona 50. Kapható Aczél Henrik antikváriumában, ahol divatlapokra és folyóiratokra előfizetések házhoz való szállítással elfogadtnak.**

— **A nagyváradi újság jelentése szerint ma megérkezett a híres Barum amerikai nagy állatkert és cirkususz. 25 saját kocsiával 120 drb. vadállat, köztük 20 drb. oroszlan. Rendkívüli nagy előadások csak egy hét napig lesznek láthatók a vásártéren. Fővárosi műsorral délután 5 és este 8 órakor fellépnek a világ 5 leghíresebb állatszélidítői szelidítői és a többi művészek. A vadállatok egyenként és csoportosan idomítva lesznek a közönség előtt bemutatva. Kiemelendők az afrikai király oroszlan mint zsoké, kerékpáros és kötéláncos. Medve mint akrobata, bohóc és balettáncos. Nagyszerű látványosság. Két helyiség, kényelmes berendezés és tisztaság, olcsó helyárak mellett lehet megtekinteni. Szünidők alatt pedig a bolondos auguszt fogja a közönséget szórakoztatni, Ajánljuk a nagyérdemű közönség becses figyelmébe.**

— **Dr. Katona Mihály** sárospataki homeopata orvos ismét rendel Debreczenben f. hó 30-án egész nap és 1 én d. e. 11 óráig Darabos u. 55 sz. alatt a hol különösen tüdő és gyomor bajosok számosan látogatják a sikeres gyógyításáról híres orvost.

— **A Zenekonzervatórium.** felügyelőnői állását Potomcsik Ignác volt akadémiai tanár özvegyével töltötte be P. Nagy Zoltán igazgató. A rendkívül népes intézetben a jelentkezés még folyton tart, úgy, hogy október elején új osztályok felállítására válik szükségessé. Felvilágosítással az iskola helyiségében (Piac-utca 26 sz. emelet.) d. e. 11-1-ig d. u. 5-6-ig szolgál az igazgató.

— **Olcsó husnak hig a leve,** mondja a magyar közmondás, lehet, hogy ez a mondás fennáll a husra, de nem a Hunnia, fényképészeti és festészeti műteremre Csapó utca 1., Piac-utca sa sarok, hol olcsó fényképek és levelezőlapok készülnek, de ezek szépek és tartósak, mert jó anyagból, jó fényképész készíti őket.

Regény-Csarnok.

A bojár leánya.

— Regény. —

(111.) Irta: **Vértesi Arnold.**

Ha Csongrády Gyuri csak valamivel többet értett volna az emberismerethez, észrevette volna, hogy Fehér Armin nagyon vigyáz szavaira s úgy látszik, betanulta a mit mond.

Sokáig nem maradt; sietett elbucszni. — Megtettem, a mit megtehettem, — szökött zsebébe dugva mindkét kezét, mintha észrevette volna, hogy lázas mozdulatai elárulják lelki állapotát; — mit tegyek? Nem maradhatok tovább. Nem lehet.

Apen e mozdulatnak, hogy mintegy ijedten dugta zsebébe kezeit, kellett volna árulójának lenni Csongrády szeméi előtt. Mi oka neki titkolni izgatottságát? Hiszen az nagyon természetes, hogy egy apa, kinek fia eltűnt s ki éppen akkor kénytelen távozni, midőn elvesztett fiáról még semmit sem tud izgatott lehet, lázasan izgatott. Nem lehet Fehér Arminnak semmi oka, hogy ezt titkolja. Miért fél kimutatni ezt?

Könnyen azon feltevésre juthatott az ember, hogy izgatottságának talán más oka van, nem ez? Olyan ok, melyet jó neki elrejtteni. Más ember könnyen erről a gondolatra jött volna.

Talán nem is ért rá figyelemmel oda hallgatni s oda nézni Fehér Arminra; egész lelke annyira el volt foglalva az eltűnt fiú fölötti aggodalommal. Csak azon gondolkodott, hová lehetett Pali, hol találja föl, hol keresse?

Hanem mégis különösnek találta, hogy Fehér Armin éppen most távozik, midőn fia alig pár órával eltűnt s a legaggasztóbb bizonytalanságban vannak miatta; hiszen azt sem tudják, él-e, meghalt-e, nem történt-e valami szerencsétlenség rajta.

Ezt gondolta magában, de nem mondta ki. Nem tartóztatta egy szóval sem Fehér Armin; ha szíve nem tartja viseza e percben, hát menjen.

Csongrády Gyuri a maga részéről úgy érezte, mintha megkönyebülne valami szorongó érzéstől, melyet mindig érzett Fehér Armin közelében; nem tehetett róla, de örült rajta, hogy Fehér Armin eltávozik.

Fehér Armi kezeit folyvást zsebébe dugva föl s alá járt a szobában.

— Gondskodni akartam Paliról, — szökött lassan vontatva minden kiejtett szót, — gondo kodni akartam. Figyelmeztettek rá, féltettem a veszélytől, mely bekövetkezik Most . . . most nem segíthetek már rajta.

Pálbehagyta sétáját s megállt Csongrády Gyuri előtt.

— De talán felesleges aggodásunk, — folytató megnyugtatólag; — még visszatérhet. Elvédehető valahol az utczán, vagy valakivel találkozott . . . Azt hiszem, visszatér. Tudósíts róla; írj levelet, kérlek rögtön utánam s nyugtass meg.

Csongrády megígérte. Hidegen kezet nyujtot a távozonak; ezzel vége lett az egész bucsuzásnak.

XXVII.

Fehér Armin még azon délután elindult a vasuton, Midőn már a waggonban ült s nagy lelki izgatottsága némileg csillapult, ismét borzongást érzett végig futni tajain. Fázott.

— Meghűltem, — gondola magában. Oldalában is nyílalást kezdett érezni, eje nehéz, kábult volt s gyomra rossz. Betakarta magát köpenyébe. Szeretett volna lefeküdni, de a waggon tömve volt utasokkal.

Úlve kellett tölteni az egész éjt. A láz mindinkább észrevehetőbb, erősebb lön. Hideg és forróság fől váltották egymást.

— Csak még holnap legyen erőm! — mormogá macában Fehér Armi! — csak még hazáig eljuthassak!

Nem akart kiszállni. Tartott ugyan attól, hogy valami nagy betegség fenyegeti, melyet meg lehetne talán előzni, ha kiszáll utközben a legelső városban mindjárt, ágyba fekszik és orvost hivat; de nem állhat meg gondola magában lázasan, sietni kell, hogy fiát meglőze.

Halálos versenyfutás ez. A ki megelőzi a másikat, az megnyeri életét; a ki később jön az elvesz.

Féjét a waggon ablakára hajtotta s szemeit kimeresztette a sötét éjbe.

Nem látott semmit csak időről időre egy-egy vörös lámpát, a mint az elszaladni látszott a vonat mellett.

(Folytatjuk.)

A
légzési szervek katarrhusának
egyedül a világhírű
Gleichenbergi Emma és Konstantinforrás.

Ha férfi vagy
vagy
férfi ruhát
GERŐ-nél
Placz-utca 41. sz.

HRABÉCZY FEST, MOS, TISZTIT
DEBRECZEN, SZÉCHENYI-UTCA 42.

A mi özégünk készítménye az egyetlen, amely Olaszországban a hivatalos orvosi szerek jegyzékébe is föl van véve.

Az **ERNESTO PAGLIANO** tanár özég
PAGLIANO SYRUP-ja

Nápoly (száját házában Calatò S. Marco'4. — a legjobb és legidősebb vértisztító szer. A mi **PAGLIANO SYRUP**-unk a legelőkelőbb gyógyszerárakban törvényes engedéllyel jut forgalomba. Pagliano tanár eredeti receptjei szerint, melyek a mi bírtokukba vannak és amelyet legteljesebben készítünk el.

Öväs: Mindenkit figyelmeztetünk, hogy nekünk hasonló nevű cégekkel semmiféle összeköttetésünk abszolúte nincsenek és nem is akarunk velük összeköttetésbe lépni. Felkérjük tehát t. vevőinket, hogy óvakodjanak bizonyos ártalmas utánzatoktól, amelyeket minden lehető módon és kétes reklammal iparkodnak forgalomba hozni. Hogy a legbiztosabban kaphassuk az egyedül a mi valódi jelzésünkkel ellátott készítményt, melynek egyáltalán semmi köze egyéb hasonló készítményekhez, ajánljuk direkte a mi övähöz Nápolyba fordulni vagy pedig **Socrate Bracheti Reál gyógyszerár.** Ala (Dél Tirol.)

Mennyasszonyok, vőlegények legolcsóbban vásárolhatnak ékszerneműeket, karikagyűrűket

Halász Nándor

órák, ékszerész, vősnőknél

Debreczen, Piacz-utca. Fehérlő szálló. :-: Telefon 696. szám.

Gyomorgörcs, kólika, étvágytalanság és általában gyomorbetegségekben a legkitűnőbb háziszser a

Hollandi GYOMORCSEPPEK.

1 üveg ára 40 fillér.

Kapható:

Mihalovits Jenő
gyógyszertárában
DEBRECZEN.

Egy vidéki 13 ezer lakosu

városban egy 28 éve fennálló fűszer, vas, festék és vegyes üzlet nagyobb vállalat miatt átadó. Évi 50 ezer koronás forgalom, 20 ezer koronás raktár. 6 ezer korona készpénz szükséges Czim a kiadóhivatalban megtudható.

Asszonyka miért nevetsz mindig?

Talán az áru szépségén és olcsóságán, amit ma kaptam és amely engem meglepett.

Ezért senki se mulassza, ki jó kiszolgálásra sulyt fektet, próbaképen 6 darab legjobb anyagu lepedőt, fehérítve, varrás nélkül 150/200 cmtr. nagyságban K. 18.50-ért megrendelni. 1 drb. rumburgi vászon 74 cmtr. széles 20 mtr. hosszú K. 10.— 1 drb. prima Chiffon 82 cmtr. széles, 20 mtr. hosszú K. 12.— 1 garnitúra, mely áll 2 drb ágynak, és 1 drb. asztalnak csak K. 11.— Előnyös vétel maradékokban, finoman válogatva 25 mtr. K.20. Maradék minták nem küldetnek. Minták barchentekben, mindenféle vásznak és gyapjuárak ingyen és franco küldetnek csakis a szövészet által

Brüder Krejcar Dobruscka No. 9220 Böhmen

Akkumulátorok

200 különf. nagyság K 1.60 tól Árlap ingyen.

A. LUSCHER, Akkumulatórgyár
Dolsden 22/206.
Évi készítés 100.000 drbnál több.

Alapított 1850.

BUTOR.

Telefon 377.

Varga József

butorkereskedő, asztalos,
:-: kárpitos és díszítő :-:

Debrecen, Piac-u. 44.

Óriási választék mindenféle stilü és áru butorokban, ebédlő, háló, szalon, férfiszoza és teljes

mennyasszonyi kelengyék azonnal készen.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Legszelidabb bevásárlási forrás.

BUTOR.

Jutányos és pontos kiszolgálás

NAGY LAJOS.

Hirdetési Nagyvállalatának Irodájából
Csapó u. 13.

Eladó birkákat!

Bérlet lejáratá miatt eladó a tiszapolgári határban 420 darab törzs nyájbirka, 40 év óta gyarapítva, törzs kosokkal keresztezve.

értekezni lehet:

Török András tulajdonossal Hajdunánáson 2340 házszám alatt.

Vigyázz! Kékre festett kirakat. Vigyázz! Szülők figyelmébe!

Ha a gyermekek részére olcsón, praktikus, iskolai, hazi nagy alkalmi ruha keiméket akar vásárolni, úgy tekintse meg ez alkalommal dusan felszereli raktárunkat. Felnőttek részére gyönyörű costum, pongyola, blouse és külön alj kelmék, minden hozzávaló belés és díszárak óriási választékban.

Nagyon jó kelmék házi ruhára 98 krtól.
Ossze nem gyűrhető mintázott cheviot 64 „
Szép, div. angol kelmék costumre 98 „
Egész finom costum sima kelme 1.20 „
140 % valódi angol costum kelmék 2.48 „
1 vég elég jó vászon frt. 4.24 „

Fegyházi kötésü harisnyák. Csipkék, szallagok. Férfi, női és gyermek kész fehéreneműek. Ékező és kávé garniturok, törülközők, damasztok. Schifonok, zephirek, mindenféle mosó áruk, különféle selymek gyönyörű választékban!

Saját készítésű paplanok már 2. frtól. Tömérdek maradék minden áron.

Molnár V. J. és Társa fiókja
Czégtulajdonos: Molnár Lukács.
Kossuth és Batthány-u. sarok a színházzal szemben.

Debreceni Tisztviselők Önszegélyző Együletének szabója.

Megérkeztek a legdivatosabb férfi szövet ujdonságok őszi és téli idényre,

ugyszintén a Debreczeni Tisztviselők Önszegélyző Egyesületének mintagyűjteménye.
Szabó László férfi szabó — — —
Széchenyi-utca 1. sz.

Steckenpfeld-Lilientej-szappan.

Legenyhébb szappan a bérnek, ugymint szepiónök!

— Mindenütt kapható. —

Kérjen határozottan

scós ne egyszerűen a k húsleves-kockát.

MAGGI

-féle húsleves-kockát

mert ezek az elismert legjobbak!

1 kocka 1 tányérra (egy negyed liter) 6 f.

Orvosilag elismert Első Debreczeni Mellfűző műterem
PIACZ-UTCZA.

Legujabb eredeti angol, francia, Directoir zvikli fűzők modell után szabva bármilyen érzékeny alak kényelmesen viselhet.

6 óra alatt készül. Össze nem tévesztendő a rossz rendszerű szakértelem nélkül szabott fűzőkkel, mely sok utóbajt von maga után.

Tisztítás és javítás bármilyen gyártmány a legjutányosabb árban készül.

GOLDSTEIN KAROLIN
Állandó nagyraktár 3 K. feljebb.

Padló lakki!

minden színben, dobozonként

60 kr.

a Festék gyári raktárban

Hatvan-u. 8. sz. Telefon 205. sz.

Kereshetni

15—35 koronát és többet hetenként, ha szabad. lapos kötőgéppünkkel kötéssel foglalkozik, ha vagy vállalatunknak dolgozik, vagy gyártás és eladás által. Tanítás ingyen. A gépért két évi jótállás. Írásbeli jótállás állandó munkáért a mi anyagunkból. Távoltság mellékes. Kis befektetés állandó keresetet biztosít. Prospektust ingyen küld.

LIBAL & Co. Prag,
Vodickova 28.

Eladó ház.

A kiskoru Konrad testvérek tulajdonához tartozó és Debreczen Széchenyi utca 50. sz. ház 363 □-öl udvarából 300 □-öl terület a rajta lévő épületekkel együtt 80.000 korona vagyis 15 ezer forintért **önkárón** eladó.

A most említett vételárból mindenkélt az ezen házra, nemkülönben az ezen ház végében fekvő Arany János utca 59. sz. házra egyetemleg betáblázott 25.000 korona takarékpénztári kölcsön, és hátralékban lévő kamatja és törlesztési részletei, nemkülönben 2068 kor. 14 fill. adóbátárlék és ennek kamatja stb. fizetendő le, a 25.000 kor. takarékpénztári kölcsön a takarékpénztár engedélye szerint törleszhető.

Az eladandó 300 □-öl területen létesített 12 kis lakhely, háztér havonta 194 kor egy év alatt 2314 kor.

Ertekezhetni Arany János-utca 59. sz. a. a gyámánál.

Debreczen 1909. szept. 24.

Figyelem!

30,000 pár czipő !!
4 pár czipő csak 7.50 kor.

Fizetésnehézségek folytán több nagy grár megbízott, egy nagyobb tömeg cipőnek jóval az előállítási áron aluli elfecserlésével. Eladók ezek folytán mindenkinek; 2 pár férfi és 2 pár női fűzőscipőt bőr, barna vagy fekete, kapnival, jól szegecselt bőr-alppal, elegáns, legujabb divat. Nagyság szám szerint. Mind a négy pára ára csak kor. 7.50. Szétküldés utánvétellel.

P. LUST, KRAKAU 120-H,
Kicserélés készséggel, esetleg a pénzt vissza

Boros hordó

gyártás és raktár

minden nagyságban

„Margit“-fürdőtelep.

Ugyanott ajtós hordók vannak raktáron 1200—1500 literesig.

iroda: Péterfia-utca 76.

Kádársegédek felvételnek.

Alsó-Józsán

Schvarcz Gyula léle 22 év óta fennálló vegyeskereskedés, korlátlan italmérés, mészárszék, 1100 □-öl jól kezelt, körülugasztott szőlő, jó pincze, jégverem, táncsterem, fedett kuglizó és különféle melléképületekkel más vállalat miatt minden elfogadható árért eladó.

Uj faüzlet!

Van szerencsénk a t. vevőközönség tudomására hozni, hogy a Vasutasok Gőzfavágó vállalat r. t. (Debreczeni pályaudvar)

gőzfavágóját és fatelepét

kezelésünkbe átvettük. A bérvágáson kívül foglalkozunk mindennemű kemény tűzfának hasáb (81) és aprított alakban, valamint kőszén, kősz és faszén eladásával.

Kivánatra az árut házhoz is szállítjuk (lomzár-ral ellátott szekereken úgy, hogy az áruk mennyiségéért a legmesszebbmenő felelősséget vállaljuk.

Helyi képviselőnkkel Grad Rezső urat (Deák Ferenc utca 10.) biztuk meg, de megrendeléseket elfogadnak mindazon dohánytözsdek és üzletek, a hol tábláink kilesznek függesztve, valamint telefon 784. utján A t. közönség bec és pártfogását kéri teljes tisztelettel

Leuchtman Artur és Társai

Hydraulikus sajtók

Arany áron
Szeged 1909.
Arany áron
Bátony 1909.
Arany áron
Pozsony 1909.

szőlő-
sajtók

Szőlő és gyümölcsmust

sajtólásra a nagy üzem számára.
2 kitérhető kosárral vagy 1 kosárral.

Már igen tetemes
számban üzemben
helyeztetett.

gyártanak és szállítanak jótállás mellett minál különlegeséget a legujabb szerkezetben

MAYFARTH PH. és TA., BÉCS, II.

különlegességi gyár gyümölcserítékesítési gépekben.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Megrendelések idejében kértetnek.

Izléses jeggyűrűk, szebbnél-szebb
ékszerek, gyönyörű aranyeműek
kitűnő zsebórák

órlási választékban és legolcsóbban

Rose Dezső

ékszerésznél kaphatók

Debrecen, Piac-u. 55. Hungária palota

Figyelem!

Saját érdeke mindenkinek, a ki jó, tartós

saját készítésű cipőt akar viselni forduljon bizalommal

Klein Ferenczné

cipő raktárhoz

vezető **ELFENBEIN ADOLF**

Simonffy-u. Bérház.

Ocsóbb mint bárhol.

Legolcsóbb legjobb bevásárlási forrás

háztartási szükségletek

fedezésére. Ajánljuk:

Arc-krémek, Illatszerek, Hőlgyporok, Kölni vizek, Fogporok, Fogcrémek, Fogpaszták, Fogkefék, Szájvizek, Szappanok, Hajvizek, Szoba-illatok

KÖZPONTI DROGUERIA

DEBRECZEN, Piacz-utca. — Városház épület

NAGY LAJOS Első debreczeni adásvételeket hirdető Nagyvállalata, a mely már évek óta **Csapó-utca 13.** szám alatt van, tudomásu adja mind azoknak, akiket illet, hogy elkelt már

a Tóczós-kert 7. számú Bartha örökösök háza!

De elkelt az Ambrus Péter és neje Ó-Móricztelep 34. sz. háza is!

De elkelt a Kotolán Józsefné Tóczós-kert 13. sz. háza is.

De elkelt ám a Ferenci András Patai-telep 30. számú háza is.

Az őszi idényre
megérkeztek a legújabb
angolszövet
ujdonságok,
a melyet
legolcsóbb árban
és legelegánsabban készít
Moskovits József
férfi szabó, Piacz-utca 46.

NAGY LAJOS

Hirdetési Nagyvállalatának Irodájából Csapó-u. 13.

Biztos megélhetés! Családi körülmények miatt eladó a 14. sz. egyfogatú bérkocsi.

Női ruhaszövetek

az őszi és téli idényre. valamint lianelek, barehetek fekete és színes selymek, bársonyok, gyöngyörű ruhadíszek

Francia P. D. jegyű fűzők.

Arcfátyol, divatövek, gyöngy- és bőr díszfűzők
Menyasszonyi selymek, koszorúk és látyolok

legolcsóbb szabott árban

SZABÓ LAJOS FIAI

divat- vászon- és szőnyeg raktára
DEBRECZEN, Rózsa-utca 1.

Alapították 1842-ik évben.

Urak figyeljenek!

A legszebb és legdivatosabb

őszi és téli öltönyöket

a legelőnyösebb feltételek mellett készíti

Tóth József

férfi szabó. Vár-utca 2. szám.

Ha a megrendelő fáradni nem akar, kérem értesíteni és mintával elmegyek.

Tekintetes

NAGY LAJOS urnak

adásvételi és hirdetési iroda tulajdonosa

HELYBEN. Csapó-u. 13.

Házam eladása érde ében kifejtett — időt és költséget nem kimélő — óriási tevékenységéért ezuton mondok önnek hálás köszönetet.

Kotolán Józsefné Ruzs Mária.

Tóczós-kert 13.

Kétszermosott kovácsszén

legolcsóbb beszerzési helye

Hay Károly és fia

raktára.

Megrendelési iroda:

Széchenyi-utca 12. sz., a kir. tábla átellenében.

Raktár: a nagyvasut állomáson.

Telefon 276.

Fiók raktára nincs,

de a legnagyobb választékot

férfi-, fiu- és gyer-

:: mek-ruhákban ::

feltűnő olcsó szabott árban

Frank Rezső

debreczen legnagyobb ruhaárúháza

az „Arany Bika“ szálloda mellett nyújthatja.

Ezen óriási vállalat saját műhelyeiben a legújabb divátu uri ruhákat készített a legjobb gyapju szövetekből és a legkényesebb izléseket a legjobban ki-elé, itti.

Óriási előnyös vételei folytán feltűnő olcsó árban árusít.

Minden vevő mentve van bármily csalódástól, mert minden darabon szabott ár

kivan tüntetve. Meg nem felelő áruk bármikor becseréltetnek, avagy kívánatra a pénz visszaadatik.

Vászon, fehérnemű, asztalnemű, ágynemű, zsebkendő harisnya.

Menyasszonyi ruhák

Donogán és

Somossy cégnél

Debrecen, Ristendjombazár.

Villamos világitást,

a villamos esengők, házi telefontok berendezését és évi karbantartását és minden e szakba végo legkomplikáltabb munkát ugy helyben mint vidéken a legolcsóbbban és szakszerűen — több évi jótállás mellett vállal

FÖLDES SÁNDOR

elektrotechnikai vállalat
Debreczen, Nagytrafik udvar

Minden irányba égő Wolfram-lámpák, ıvlámpaszemek, csillárok, ızzólámpák nagy választéka a legolcsóbb árban. Kölesön ıvlámpák havi 8 korona díjért.

Telefon 210.

Telefon 210.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szög 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér.

Vastag betűkből szedett minden szög 8 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tudakozóknál tessék a választékyet osztani.

Levelezés.

Házassulandók újságját tessék átolvasni, igen érdekes! Trafik üzletekben kaphatók, Főintéző: Debreczenben, Csapó u. 12, a „Vidéki Hírlapok Képviseletéé.”

Betöltendő.

Bankhivatalnok, ki a könyvelésben és levelezésben járatos, a délutáni órákra (5-8-ig) bármely irodai munkára ajánlkozik, Czim a kiadóban.

Munkásleányok felvétetnek a kiadóhivatalban.

Vasszertergályos, géplakatos és vasúti tanoncok felvétetnek Preizler Mór vasöntőde és gépgyárában, Posta kert 31. a Falk kefégyár mellett.

Egy ügyes elárúró felvétetik özv. Borossy Gyuláné Batthyányi utca.

Adás-vétel.

Garatúra ebédökrendencz, szoba díszek eladó Csapó u. ca 57 szám.

Egy vasrollós üzleti ajtó megvételre keresetik. Cím a kiadóban.

Új rendszerű női-ferfi divatárak és butorolás. A mai napról kezdve minden hitelképes egyén kényelmes heti vagy havi részletfizetés mellett szerezheti be nálam szükségletét női divat cikkekből, női kabátok, férfi öltönyök, felöltők, mindennemű vásznak és csanavásznakban, saját készítésű Cloth és Cashmir paplanokban, valamint egyszerű és modern butorokban. A készpénz melletti árnál mindössze 5% árkülönbség. Kaiser Salamon, Hatvan u. 2

Friss érkezésű csemege szőlő legolcsóbb napi árban kapható. Darvas Miksa szőlő kivitel Telefon 294.

Saját termésű Boeckay-kerti bor hordószámra eladó. Értekezhetni Poroszlay Lászlónál Hunyady-utca 3.

Iókarban lévő függő lámpákat ekresek megvételre. Czim a kiadóban.

Vendéglősök és szikvizgyárosok figyelmébe állandó szénsav raktár. Darvas Miksa. Telefon 294.

Pörkölt kávé különlegeségek, Bärkinek, bármely időszakban legkisebb mennyiségű kávé is megpergelek díjtalanul gázüzemű pergelőn Darvas Miksa kereskedése Telenky-utca sarok.

Legfinomabb faj almák házhöz szállíva kapható Ligeti Ódva Szechenyi u. 42 szám alatt.

Novotny J. cégről beszél most mindenki, kinnel árfelemlés nélkül csekély havi részletre kaphatók jégsekrekények, pénsszekrekények, gramafonok, gramafonlemezok, fényképező gépek, lát- és távosóvek, mindennemű fegyverek, mindentéle hangszerek. Helyi képviselő Senavicz Daniel, a városházával szemben. Kérjen arjegyzéket Diszkrétio biztosítva.

Vigyázzon! Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Beni Bádógos-utca 4. szám.

CZIGARETTAZOK!

100% tiszta nikotin mentes:

Kip hóp (8) Riz " 10
Tuzli " 10 Parafis " 10
Delibab " 10 Arany " 20
Kolibri, különlegesen 16 k.

Kapható HARMATHY...
különlegeségek forrasztásban
Debrecen Savészker u. 14

Vetni való kitűnő jó buza eladó Bethlen u. 14 szám Szép Józsefnél,

Költőtetéseket féderes stráf kocsin eszközöl Debreczeni Lajos Loránfi u. 9.

Eladó idel saját termésű must 100 hecto Rizling és Ezerjő, Molár Lukácsnál Debreczenben. Értekezhetni Kossuth u'czai üzletben.

Eladó a csizmadiák termelő szövetkezete Margit fürdő telepén az egész műhely s iroda berendezés kitűnő Meidinger vaskályhák 8 drb. álló íróasztal 12 vagon kitűnő 5 éves vágású száraz szerszám gyertyánfa hasábolt, kaptafák, műszerek stb. d. e. 8-12 d. u. 3-6-ig.

Rőfősűz oti berendezés, nyitott álványok, pulikkal jokaroon, jutá yos árban eladók Friedmann Mártonnál Hajdu-Föld sen.

Ió hírnévnek örvendő vendéglő kiadó vagy eladó Homokkert utca 125.

Tetőcserep közönséges, hornyolt, és Francia egyéb építkezési anyagok u. m. legjutányosabban Fűőp mészkereskedésében Homokkert-u. 121. sz

Közel a Nyirabrányi állomáshoz 15 percznyi távolságban Budaabrányban egy hold szőlő rajta levő epuletekkel mely áll 3 szép szobából, előszoba, pincze, ói és jó vizű kut az udvarba, ugyanott jól berendezett üzlet eladó esetleg haszonbérbe kiadó tehermentességgel együtt. Értekezhetni lehet Tagyi Lajosnál Budaabrányban.

Lakás.

Utezal butorozott külön bejáratu szoba Széchenyi-u. 44 szám kiadó.

Uri háznál garson szobát keres teljes ellátással czim Lugossy Béla színész M. Sziget.

3 szobás lakást, hozzátartozókaival együtt keresek. Czim a kiadóhivatalban.

Műhelynek világos pincze kiadó. Értekezhetni Istvángözmalmi portánál ócska deszka keresenik.

Különféle.

Magánkutató iroda. Iskola utca 4. szám Két egyes megbízásokat, megfigyeléseket és nyomozásokat elvállal, ugy magán, mincsoaládi ügyekben Krámer József.

Van szerencsem a nagyardemű közönség b. tudomasára adni, hogy ma vasrnap nagy hurka estélyt rendezek Neumayer Jánosnál Homokkert utca 125 szám.

Asszonyok figyelmébe. A tunagy gyermealdas ellen védekezhetünk. Kérjen magyar prospektust, melyet 20 fillér levélbelyeg ellenében küld; Deberle György Budapest, I., Fehérvary-u. 5/VI.

Egészségi védelem, nem gummi. A legjobb e teren a tunagy gyermekáldas ellen, egy probatucot 2.20 kor., prospektus 20 fillér, levélbelyegen is beküldhető. Deberle György Budapest, I. Fehérvary-ut 5./VI. szám.

Biztos megelhetes. Szoboszián, B.-Ujvárosban, Vamopercsen és Micspercsen megbizható embereket keresünk. Czim a kiadóba.

Csodákat

beszélnek

nem csak helyben, de az egész országban

a „Fáy“ arckrém
„Fáy“ szappan
és „Fáy“ poudor

osoda hatásáról.

Kitűntetve a bécsi, párisi és londoni kiállításán aranyéremmel és oklevéllel.

Néhány napi használat után óriási eredményeket értek el a bőrápolás, a kéz-arcfehérítés és a pattanások megszüntetése által — Köztudomásu, hogy a legelőkelőbb körökben ma már csak a híres

Fáy szappannal

mosakszanak este, reggel. Ejjelre, sőt sokan nappalra a

Fáy krémmel

finomítják, puhítják és fehéritik arcukat kezeiket.

Allandóan

használja Debreczenben ezer meg ezer család: mig vidéken minden házban nélkülözhetetlen bőrápoló és igazán

szépitő

cikknek tartják. — A művészvilág előbbre helyezi a

„Fáy“ krémet
„Fáy“ szappant
és „Fáy“ poudert

az összes külföldi szépitő-cikkéknél. Ha már köztudomásu, hogy nemcsak a hölgyek, hanem az urak is ápolják kezeiket és arcukat a híres

Fáy szappannal és Fáy krémmel,

mert el van ismerve, hogy teljesen egyedül áll a maga nemében.

Egy tégely Fáy arckrém . . . 1 kor.
Egy eredeti Fáy szappan . . . 1 kor.
Egy eredeti Fáy poudor . . . 1 kor.

Egyedüli készítő:

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerész

Debrecen, Kossuth-u. 8.

„Arany egyszarv“ gyógyszertár.
A színház mellett.

Postai megrendelések utánvévellett eszközöltetnek

GESS
ca. és Mr.
ca. és

ajánl

„ALVA
és egyéb

ezüst

má

50

szetek annak,

mellől üvegje

szája büzlök.

mergasse 1.

drogonériában

Hamistások b

hol nem kaph

fillérért Kapha

A fel

Kapható J

GESSLER SIEGFRIED

ca. és Kir. udvari szállító, József főherceg
ca. és Kir. fensége Kamarai szállítója

BUDAPEST,

ajánlja különlegességét, az

„ALTVATER“ NÖVÉNYLIKŐRT

és egyéb finom likörgyártmányait, valamint

ezüst üstben főtt valódi málnaszörpöt.

500 koronát

Íssek annak, ki a **Bartilla** fogvizének használatát mellett üvege 80 fill., valaha ismét fogfájást kap, vagy szája büzlök. **Bartilla** Winkler Ede, Wien, 19/L., Sommergasse 1. — Kapható minden gyógyszerárban és drogonériában — Csakis **Bartilla** fogviz kérendő Hamisítások bejelentése jól jutalmaztatik. Oly helyekre, hol nem kapható, bérmentve küldök üveget 5 kor. 80 fillérért Kapható Debreczen: Mihalovits Jenő gyógyszer tára a „Kigyó“-hoz.

Villamosvilágítást,

telefonok, villamos csengők berendezését, javítását. évi jokban tartását egy helyben, mint vidéken a legjobb anyaggal, legolcsóbban eszközöl

Földvári L.

Debreczeni első elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalat.

Csillárok, ivilámpák, villamos motorok, szellőztetők, dinamok állandó nagy választékban. Raktáron tartom a legjobb gyártmányu Wolfram és Osmium égőket.

Iskola hógedük

vonóval 4 frt.-tól kezdve kaphatók

Schmidt S.

hangszer raktárában

Piacz-utca 73.

A szépség!

Minden hölgynek kétségtelenül legfőbb várya, hogy mentől szebb legyen s hogy ezen célját elérhesse, megragad minden alkalmat és legképtelenebb dolgokkal kezegeti arcát. — A legtöbb esetben saját kárára teszi ezt, mert nemcsak, hogy szép nem lesz, hanem ellenkezőleg sok esetben tönkre teszi arczbőréét úgy, hogy igen hosszú idő, gondos ápolás kell ahhoz, hogy ismét helyrehozza.

Az a világon egyedülálló siker, melyet Gutori Földes Kelemen aradi gyógyszerész **Margit-Créme**-jével elért (különösen Francia- és Németországban) sok embert arra birt, hogy ezt a világhírt, ártalmatlan és az arc minden tisztálansága (szepelő, májfolt, kiütések stb.) ellen páratlan és csodálatosan ható szert utánozzák. Természetes, hogy ez senkinek sem sikerült, mert a Margit-Créme készítésének titkát senki más nem ismeri, mint a feltaláló és készítő s épen azért, mert a titkot soha senkire nem birta, hanem minden egyes készítményt maga állít elő, a Margit-Créme mindig egyforma, annak kidolgozása a leggondosabb, tehát hatása is rögtöni és biztos. Óvakodjunk tehát arcunkat mindenféleképpen kezegetni és használjunk oly szert, melyet angol, amerikai és francia hírneves orvosok is ajánlanak, mint egyedül biztos és ártalmatlan szert az arc szépítésére és a szépség megőrzésére. Ez a világhírt szépség-szer a Földes-féle Margit-Créme, mely már 4-5 napi használat után teljesen átalakítja az arc bőréét, eltünteti a szeplőket, májfoltokat, kiütéseket, bőrkéret, mitesszert, arc- és kézvrösséget. Az arc ideális szép, üde és ifju lesz s amellett a Margit-Créme teljesen ártalmatlan.

Ára: kis tégely 1 korona, nagy tégely 2 korona, Margit szappan 70 fillér, és Margit powder (fehér rózsás és crème színben) 1 kor 20 fillér. Ezen szerek mindegyike külön is használható. A Földes-féle Margit-Créme kapható a világ minden nagyobb gyógyszerárában, ahol pedig raktáron nem volna tessék egyenesen a készítőnek így czimezve írni **Földes Kelemen gyógyszerész, Arad.**

Kapható: Debreczenben: Balázs Ödön, Grósz Nagy Ferencz, Jóna és Jóna drog. Mihalovics Jenő, Mautner Alfréd, Muraközy László, Tóth Béla. H-Szoboszlón: Barbócz Zsigmond, H-Böszörményben: Ercsey Gábor.

Gyors házasságot

kíván sok vagyonos nő. Urak, ha vagyon nélkül is sziveskedjenek jelentkezni M. Rotenberg, Berlin N. W. 23 Magyar levelezés.

A feltaláló leányai

Szépsége érdekében

ésinosan arra kell vigyázni, hogy szép puha, természetes és egészséges haját kapjon, mert valódi szépség korpás és zsirosan fényes haj által eltorzító és a kopasz fej épen csunya. Gondolja meg a dolgot és aszerint cselekedjék, azaz használja csakis az.

Uhlmann Peru Tannin vizet

Temérdek dicséret elismerő levelet kaptunk 21 év óta, sőt a legnagyobb körökből is.

Zsiros hajnak veres csomagolásban kérjük Száraz hajnak zöld csomagolásban kérünk

Egyforma hatása, csak a száraz vagy zsiros hajnak épen jobban alkalmas. Üvegenként K. 2.50 és 5.—

Főraktár Ausztr. Magyarországnak:

— Vertriebsgesellschaft Wien, I., Karlsplatz 3. —

Kapható Jóna és Jóna gyógyszerkereskedésében, valamint minden gyógyszerárban és illatszertkereskedésében

Mélyfürások

LAPP HENRIK-féle

magyar részvény-társaság

Iroda: **BUDAPEST** X., Kőbányai-ut 45.

A munka szakszerű kiviteléért még a legnagyobb mélységnél is a legmesszebb menő szavatosság vállalatik.

Kütfürások

Hölgyek részére nélkülözhetetlen.

Legjobb szépség-szer a

Földes-féle Margit CRÉME

Pár nap alatt biztosan eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrkéret, (Mitesszer) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és az arcot fehérré, simává varázsolja, üdítő és fiatalít.

Ára; kis tégely 1 korona, nagy 2 korona.

Kiváló toltett cikkek: Margit-hőlgypor (3 színben) 1.20 kor., Margit-szappan 70 fillér, Margit-fogpép 1 kor., Margit-arcviza 1 korona.

aphKaM Debreczenben: Balázs Ödön, Grósz Nagy Ferencz, Jóna és Jóna drog. Mihalovics Jenő, Mautner Alfréd, Muraközy László, Tóth Béla, H-Szoboszlón Barbócz Zsigmond, H-Böszörményben Ercsey Gábor gyógyszerárakban.

Páratlan és csodás hatása!

Óvakodjunk utánozásoktól!

Hol van a fogorvos?

Egyháztér 3. szám alatt

Molnár Testvérek

gramafon és lemezujdonságok raktárában, hol mindenkit megneveltet.

Legújabb felvételek: Göndör Aurél. Atyai tanácsa, Marosa lánya esküvője. Rózsás S. Lajos legújabb felvétel nő-tája: Nem tud senki semmit rólam.

Schlezák leghíresebb opera énekes, Környei Béla pesti opera énekes legújabb felvételei. Bauman Károly összes kupléi.

Tessék meggyőződni.

Arroba Wine Company

BÉCS.

Direct behozatal! Első bevásárlási forrás! Ajánlja jótállás mellett tiszta és valódi legfinomabb rég beraktározott spanyol és portugáliai

gyógy és dessertborait.

Malaga, Madeira, Sherry, Port, Marsala Lacrimae Christi, Vermouth és Cognac. Eladás 1/2 és 1/4 üvegekben eredeti árakban **Debreceni főraktárában**

Steiner Manó

gyógyszerésznél Piacz-utca 30. Debreczen határy gyógyszerár, Telefon 596.

MEGLEPŐ SZINTE CSODÁLATOS
GYÓGYEREDMÉNYEIKÉ

APTAMÁSI

LITHIUM-GYÓGYVIZ-

*zel gyomor, vesese, hólyagés
bélbántalmaknál oala-
mint asthma, bronchiale,
köszvény és húgysavas
diathesis eseteiben.*

Kapható **Kontsek Géza** fűszer és
csemege kereskedésében Debreczen,
Kossuth-utca.

NAGY LAJOS
Hirdetési Nagyvállalatának Irodájából
Csapó-u. 13.

Családi körülmények miatt jutányos árért meg lehet kapni a Honvéd-utca 13. számú két utcára nyíló szép kis házat!

Van rajta két rendbeli kisebb lakosztály mellékhelyiségekkel, istálló, kocsiszin, az egész udvar letéglázva és csatornázva, jóvizű kut, szin, zabos kamara stb.

Stock-Cognac Medicinal
szavatolt valódi bor-
párlat

Camis és Stock
gőzpároló telepéből,
BARCOLA.

Egyedül Cognac-gőzfőző állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben.

Akar ön nőülni?

Hölgyektől (ezek között olyanok törvénytelen gyermekekkel testi hibával stb.) 5-500.000 kor. vagyonnal fel vagyunk hatalmazva, megfélelő ferjet keresni. Csakis urak (na vagyonnékiek is,) akiknek komoly szándékuk van és gyors házassághoz akadály nincsen, irjanak e címmel **L. Schlesinger** Berlin, 18 Deutschland.

A feltaláló leányai.

Impozáns nagyszerű hajzatot

szereztünk és tartunk meg egész a v-n korig minden nagyobb fáradság nélkül, bajos manipulációk nélkül és lényegesebb költség nélkül, ha valódi célirányosan összeállított hajvizet használunk, a mely a fejbőrt erősíti és tisztán tartja és a mi legfontosabb ha a haj természetes zsirtartalmát rendezzük. Zsíros, olajos hajnak használjunk:

Uhlmann Peru Tannin vizet

zsirtartalom nélkül (veres csomagolás) Száraz, kemény, törékeny hajnak:

Uhlmann Peru Tannin vizet

zsirtartalommal (zöld csomagolás). Együttal eltávolítja a kellemetlen izadtságot és a haját szagossá, ingóvá, fényessé és puhává teszi. Nem támadja a haj színét, nem piszkol és nem csinál foltot. Tiszta és világos és finom parfümös, üvege K. 2.50 és K. 5.—

Főraktár Ausztr. Magyarország részére:

— Vertriebsgesellschaft Wien, I., Karlsplatz 3. —

Kapható Iósa és Ióna gyógyszerkereskedésében, valamint minden gyógyszerárban és illatszertkereskedésben

A legjobb fém-tisztítószer

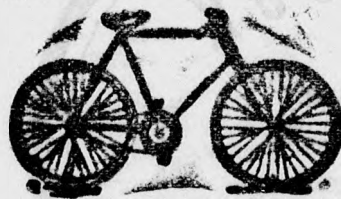
Fogyasztás évente
60 millió doboz.

Mindenütt kapható

Iskola öltönyök
valamint férfi öltönyök a legolcsóbban
Grünfeld Adolf és Társánál

DEBRECZEN, kistemplom mellett, sarok bolt
kaphatók.

Kerékpárosok el ne mulasszák Debreczen és Vidéke legnagyobb kerékpár raktárát felkeresni, hol a hírneves

Puch és Viktoria kerékpárok

eredeti gyári árakban, kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók.

Kerékpár alkatrészek egymint Gumik, aczetilén lámpák, csengők, kürtök, nyergek, nagy raktár felhalmozódás miatt 25% árleengedéssel kaphatók.

Kerékpár javítás, Zománcrozás és Nickelezés jótállás mellett elvállaltatik. — Árjegyzék ingyen és bérmentve. — Tisztelettel

ROSENBERG és HAMMER DEBRECZEN,

Piac-utca 8. sz. a kereskedelmi akadémiával szemben.

ALKALMI ÁRUHÁZBAN

1 drb női himzett vászon ing	Most csak	1.00
1 " " córna csipke betétes ing	" "	1.20
1 " " háló kényes kézi himzéssel	" "	1.20
1 " " nadrág díszes himzéssel	" "	1.20
— Gyermek fehérnemű és Baba kolengye nagy választékban		
1 mtr. 120 % széles ószi divat kelme	Csak	65
1 " 140 % " angol kelme nagy választék	" "	75
1 " Lousin selyem minden színben csak nálam	" "	49
1 " Serse selyem minden színben	" "	70

Ezen kívül óriási választék blous és ruha selymekben.

Nagy választék férfi-női és gyermek harisnyákban.

1 öltönyre való maradék férfi szövet, most csak 7.75.

— Gyermek ruhácska szebbnél szebb kivitelben 1-2-3-tól 4 évesig, átlagos ár csak 3 frt. —

Elismert legolcsóbb bevásárlási forrás.

Tisztelettel **Blumenstein Vilmos.** Bika szállodával szemben.

ÁGYNEDVESSÉGEK.Azonnali gyógyulás „(Ébred)“ által, törv. védve
Kor és nem tudatása mellett felvilágosítás ingyen**INSTITUT AESCULAP No. 473.**
REGENSBURG, Bajorország.

Cs. és kir. udvari fogorvos

Dr. J. G. PoppMagyarországon 1850. óta közkedveltségű egyedüli tanároktól ajánlva, mint
legerőteljesebb, legegészségesebb és leghatékonyabb fogsz.**Anatherin**száj- és fogvize 2 80. 2.—, 1.—
Fogoróme 60 f. Valódi csakis,
ha céggel van ellátva. —

leggerőteljesebb, legegészségesebb és leghatékonyabb fogsz.

Telefon 632. Alapított 1893 évben. Telefon 632.

Halmágyi Sámuel

női és leány felöltők legnagyobb áruházának Debreczen, Piacz-utca, a főpostával szemben.

1909. Őszi és téli árjegyzék kivonata: 1909.

Felöltők	Gallérok	Costümök	Aljak
Szines angol hosszú 5.—	Női gallér hosszú 7.50	Angol kelme . . . 9.—	Angol alj . . . 4.—
Szines angol rövid 4.50	Női gallér rövid 6.—	Sima posztó hosszú kabát 20.—	Sima mlederes . 6.—
Sima posztó hosszú 12.—	Gyermek gallér csukly. 2.50	Angol hosszú batáttal 18.—	Divat kelme . . 8.—
Sima posztó rövid 7.50	Gyermek gallér papíra 4.—	Sima finom kiállítás 32.—	Fekete mlederes . 7.—

Remek választék blousokban.

Szolid olcsó árak.

Külön mérték osztály.

Előkény pontos kiszolgálás.

KONCZ JÓZSEFgőzerőre berendezett kelmefestő és
vegyészeti ruhatisztító **DEBRECZEN.**Műhely és főüzlet: **Arany János-utca 10. szám.**

Felvételi üzletek:

Batthyányi utca 2-ik szám és Vár-utca 3-ik szám, Zenede kisépülete udvarában.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni a nagyérdemű közönséget, hogy kelmefestő és vegyészeti ruha-
tisztító műhelyemet **Vár-utca 3. szám alól****Arany János-utca 10. sz. alá**(saját házamba) helyeztem át, hol költséget, fáradságot nem kimélve, a mai kor igényeinek megfelelően, a tech-
nika legújabb vívmányu gépekkel berendezkedtem és így azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy ezen szakmába
a versenyt a fővárosi üzletekkel szemben minden tekintetben kiállom. **Gallérok, kézelők tisztítását gyorsan
eszközölöm.** A nagyérdemű közönség becses partfogását kérve

teljes tisztelettel

K O N C Z J Ó Z S E F.

Telefon 701.

Telefon 701.

Telefon 701.

**Tavaszi öltönyt felöltőt szines mellényt
legszebben tisztít****H R A B É C Z Y A N T A L**

Gyár és főüzlet Széchenyi-u. 42. Fiók-üzlet Csapó-utca 28.

Telefon 323. sz. ➔

➔ Alapított 1880.

Legjobb a Békési Róza „Gyorsmosó“ háziszappana.

KEIL-LAKK

legkifünőbb mázólo-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz kenőcs kemény padló számára.
Keil-féle „Glasur“ fénymáz 90 fillér.
Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 40 fillér.
Keil-féle szalmakalap festék minden színben.
Keil-féle legfinomabb cipő krém 30 fillér.

Mindenkor kaphatók:

KONTSEK GÉZA özégnél Debreczen.

Nincs többé buzaüszög!

Duma Dupuy és Társa
magpácza
használata mellett.

26 év óta nagy sikerrel használtatik a buza üszög a kukorica korom és porüszög, az árpa, zab, burgonya megüszködése ellen. Egy csomag két mm. vetőmaghoz 50 fillér. Egy mm. hoz 26 fillér. Nevésbé értékes utáztatoktól óvakodjunk.

Debreczenben kapható: **Kontsek Géza, Mayer Jenő, Komlóssy Lajos és Deutsch Albert** és fia urak üzletében.

Numa Dupuy és Társa

Bécs, VI/1 Windmühlgasse 11/b.

Üzlet áthelyezés.

BUDAPESTI KORONA ÁRUHÁZ

diszmű-, játék-, porcelán- és üvegáruházát

Piacz-utcza 19-ik szám alá

a **BIKA** kávéház mellé

helyezte át.

Iskolatáska vászonból vagy lakkból 20 kr.

Kovács Gyula és Társa magnagyobbított
női divattermelben
DEBRECZEN, Piacz-utcza 55. (Hungária kávéház mellett.)

⊕⊕ Az őszi és téli idény divat újdonságai meglepő nagy választékban raktárra érkeztek. ⊕⊕

➡ **Őszi felöltők** angol és sima szövetekből. ➡

➡ **Őszi angol divat kosztümök.** ➡

Kiváló szép választék

Seel Plüsch és Szörme kabátokban, Szörme boák és karmantyukban, téli posztó felöltők, színházi és esti köpenyekben, Leány és gyermek kabátok, ugyszintén gyermek ruhákban.

Különlegességek: selyem, csipke, tüll és angol blousokban, Pongyolák, reform-ruhák aljak és juponokban.

➡ **Legolcsóbb szabott árak mellett.** ➡